

DEBRECZEN

Kiadóhivatal: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Rüggeden Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

1945. ÁPRILIS 4.

Két nap múlva ünnepeljük hazánk és nemzetünk felszabadulásának öt éves fordulóját. 1945. április 4-én a Szovjet Had-sereg hős katonái az utolsó német, fasiszta seregrészeket is ki-üztek hazánk földjéről, s ezzel felszabadították bennünket a német fasiszta rablók és magyar cinkosaik járma alól, felszabadították mindenfajta elnyomás alól, amely évszázadokon át tiportta, fojtogatta a magyar népet. Legnagyobb nemzeti ünne- pünk ez az évforduló, mert szabadságharcos törekvéseink, Dózsa dícsőséges napjaitól, Rákóczi kurucainak küzdelmein keresztül, Kossuthék és 1919 forradalmáig, öt évvel ezelőtt, ezen a napon érték el igazí céljukat: népünk megszabadult nemcsak idegen zsarnokaitól, hanem belső elnyomóitól is, a félfedális kapita- lista rendszertől. Április 4-e azért is legnagyobb ünnepünk, mert ez a nap tette lehetővé, hogy valóban magyarok legyünk és népünk szabad nemzetévé születessék, építő, honfoglaló nem- zete a saját országában. Április 4-e tette lehetővé, hogy elindul- hassunk a szabad, alkotó élet útján a szocializmus felé.

Még csak öt esztendeje? — kérdezzük önkénytelenül is, ha visszanezünk arra az útra, amelyet a felszabadulás óta máig megtettünk. Igen, de e rövid idő alatt olyan döntő változás történt, olyan hatalmas fejlődést értünk el, amely hosszú évtize- dekekkel mérhető. Valójában száz esztendő álma vált valóra e néhány év eredményes munkájában. Így érthetjük csak meg igazán, — látva az eddigi csodálatos eredményeket és látva a romjából újjáépült szép Magyarországot, — hogy miért vésődik 1945. április 4-e örökre, kitorolhatatlanul népünk szívébe, mint nemzeti függetlenségünk megvalósulásának, nemzeti újjászülé- sünknek és egész hazánk felszabadulásának dícsőséges tündöklő ünnepe.

Minek lett vége öt évvel ezelőtt? Az úri világnak, a tőkésök és nagybirtokosok paradicsomának, a fasiszmus embertpusztító hatalmának. Vége lett a dolgozó magyar nép leihatalatlan nyoma- rának, elnyomásának és tudatlanságának. Véget ért az imperialisták hazai befolyása, amely annyi vért követelt évszázadokon át népünkől.

Es mi kezdődött el 1945. április 4-ével? Évszázados vágyaink, törekvéseink valóra válása, a magyar nép legszebb álmának beteljesülése. A dolgozó parasztság földet kapott és megteremtettük a Magyar Népköztársaságot, a munkások és a dolgozó parasztok államát, amelyben minden hatalom a dolgozó népé. A nagyipar, a hiteliszervezet, a közlekedés, a külkereskedelem és a nagykereskedelem a nép kezébe került, a volt uralkodóosztá- nyok művelődési monopóliumának felszámolásával népünk el- adult a tudás birodalmának meghódítására. Csodálatos lendü- lettel, idő előtt teljesítettük a hároméves tervet és ennek er-edményeként hozzákezdhetünk az öt éves terv megvalósításához. Ot év a népünk élete napról-napra szebbé és derűsebbé vált, egészségvonala és művelődése azelőtt nem is álmodott ünnepe- nekéül. 1945. április 4-ének köszönhetjük, hogy ma virágzó, fejlődő boldog életet számolhatunk be Magyarországon.

Soha, egy pillanatra sem felejtjük el, hogy április 4-ét pedig a Szovjetuniónak köszönjük. Hogy népünk és hazánk öt esztende- vel ezelőtt végleg nem pusztult el, s hogy nem ismétlődött meg Muhi és Mohács, csak az tette lehetővé, hogy a hatalmas Szovjetuniónak dícsőséges hadserege nem ellenséggé, hanem felszabadítóként és barátként lépett országunk földjére és a legelső pillanattól kezdve barátilag támogatót, segítőt az újjá-építés nagy munkájában. Ennek a hatalmas segítségnek kö-szönhető, hogy hazánk aránylag olyan rövid idő alatt újjá-épült és elindulhatott dícsőséges, szabad, boldog élete felé. A Szovjetuniónak köszönhetjük, hogy országunk Hitler utolsó esztendőiből a szabad népek nagy családjának megbecsült és egyenrangú tagja lett. Népünkben ezért soha el nem múló mély- séges hála, ragaszkodás és szeretet él a Szovjetuniónak és annak bölcs vezéré, Sztálin generalisszimusz iránt. A szeretetnek és a ragaszkodásnak mélyeséges ünnepi érzéséből következik az is, hogy még fokozottabb helytállással a Szovjetuniónak oldalán szilárdan és megingathatatlanul védelmezzük és erősítjük a reánk eső harcok szakaszán a béketábor bástyáját.

A dícsőséges, szép ünnepen egy pillanatra visszatekintünk az öt éves útra és az öt esztendő hatalmas eredményeire. Kemény küzdelmek árán jutottunk el ideig, s elmondhatjuk: népünk elni tudott a Szovjetuniónak által kapott lehetőséggel. Népi demo-kratizációnk győzelmesen halad előre újabb eredmények, újabb győzelmek felé a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosz- tály nagy pártja és bölcs vezére, Rákosi Mátyás irányításával. Megfogadjuk a mai nagy ünnepen, hogy még szilárdabban és még egységesebben tömörülünk jövőnk sikereink és győzel- meink legfőbb záloga: a munkásosztály pártja köré. Mögöttünk öt esztendő dícsőséges eredményeivel és önfeláldozó küzdelmei- vel, a megnövekedett feladatok megoldásának, a fokozott helyt- állásnak erős szándékával haladjunk az újabb öt esztendő- k újabb győzelmek felé. A szocialista Magyarország felé.

A felszabadulás ünnepére Vorosilov vezetésével szovjet kormánydelegáció érkezik Magyarországra

Hazánk felszabadulásának ünnepére, április 4-re a Szovjetuniónak kormányja a következő delegációt küldi Magyarországra. A delegáció vezetője: Kliment Jefremovics Vorosilov, a Szovjetuniónak Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága Politikai Irodájának tagja, a Szovjetuniónak Legfelső Tanácsának képviselője, a Szovjetuniónak minisztertanácsának elnökhelyettese. A küldöttség tagjai: Mihail Anderjevics Szuszlov, a Szovjetuniónak Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának titkára, a Szovjetuniónak Legfelső Tanácsának képviselője, Vladimir Pelrovics Szviridov altábornagy, a Szovjetuniónak ausztriai főmegbízottja, az ausztriai szovjet meg- szálló erők főparancsnoka, a Szovjetuniónak Legfelső Tanácsának képviselője, Alexander Tyeretyevics Gencsar ukrán író, a Magyarország és többek között Budapest felszabadulásáért lefolyt harcok résztvevője, háromszoros besbesült, a „Zászlóvivők” c. könyv szerzője, a kiev városi tanács képviselője, kétszeres Sztálin-díjas, az Ukrán-Szovjet Írók Szövetségének vezetőségi tagja.

Kiosztották a felszabadulás 5. évfordulója alkalmából adott kitüntetések

A felszabadulás 5. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztar- saság Elnöki Tanácsa kitünteté- seket adományozott. A kitüntete- seket, szombat délelőtt adták át ünnepélyes keretek között az EL- nöki Tanács fogadó termében.

Rákosi Mátyás, népünk legelső munkásának kitüntetése

— Öszinte örömmel és baráti szeretettel nyújtom át a Magyar Népköztársaság Munkáértrend- rendjének aranyfokozatát Önnek, mint népünk legelső munkásának, aki olyan kiváló érdemeket szerzett hazánk felépítésének nagy munkájában és aki — a leg- elsők között is az élen — példát mutatott valamennyiünknek az igazí hazaszeretetre, a munkára való készségre és a népünk iránti hűségre egyaránt. Kíváncsom, hogy még hosszú évtizedeken át vezesse népünket egészségben és erőben a szocializmus felé vezető úton.

Az Elnöki Tanács fogadótermé- ben tartott ünnepséget Szaka- sits Árpád nyitotta meg.

— Felszabadulásunk 5. évfor- dulóján — mondom — büszkén és örömmel tekinthetünk vissza a megtett útra és arra hogy sikere- rült hűségünkkel, munkákkal, odaadó buzgalommal megnyerni a Szovjetuniónak barátságát és bizal- mát. Nagy utat tettünk meg és ebben a munkában népünk meg- mutatta erőt és képességeit. Épp- en ezért felszabadulásunk 5. év- fordulóján alkalmából meg kell em- lékeznünk azokról, akik ebben a munkában odaadó erőfeszítéssel, buzgalommal, tehetséggel minden leltárvetésével résztvettek.

— Néhány perccel ezelőtt ad- ták át szerető Rákosi elvtár- ságnak a Magyar Munkáértrend- rend aranyfokozatát. (Teljes taps.) Népünk legelső munkásá- nak mellől ragyog ez a kitüntetési érdemrend, Most pedig átnyújtom a Magyar Népköztársaság kitün-

Külön kis ünnepély keretében adta át Szakasits Árpád az Elnöki Tanács elnöke. Rá- kosi Mátyás miniszterelnök helyettesnek a Magyar Munkáértrend arany fokozatát a szak- vak kíséretében:

A Népköztársasági Érdemrend I. fokozatát kapták: Horváth Márton, az MDP Központi Vezetőségének tagja, a Szabad Nép felelős szerkesztője, Kovács János belügyminiszter, Kádár István, a MDP Központi Vezetőségének titkára.

A Népköztársasági Érdemrend II. fokozatát kapták: Donáth Ferenc, a MDP Köz- ponti Vezetőségének tagja, Farkas Mihály honvédelmi minisz- ter, Kiss Károly, a MDP Köz- ponti Vezetőségének tagja, Kris- tóf István, Péter Gábor altábor- nagy, az Allamvédelmi Hatóság vezetője, Zsófnyec Mihály ne- házipari miniszter, Szabó Pi- roska, az Elnöki Tanács titkára.

A Népköztársasági Érdemrend III. fokozatát kapták: Ajtai Miklós könnyűipari ál- lamtitkár, dr. Beér János, Farkas Vladimir őrnagy, Friss Ist- ván, a MDP Központi Vezetősé- gének tagja, Hajdu István, Fáy László külkereskedelmi állam- titkár, Hajli József ezredes, Kar- czag Imre nehézipari államtit- kár, Marosán György könnyű- ipari miniszter, Moravec László ezredes, Ott Károly pénzügy- miniszter, Ratuolovszki János ve- zérőrnagy, Réti László, a Ma- gyar Munkásmozgalmi Intézet

igazgatója, Sándor László épt- ésügyi miniszter, Szabó László vezérőrnagy, Szurdó István, a MDP Központi Vezetőségének tagja, Szücs Ernő ezredes, Varga Edit, Vágvolgyi Tibor, a MDP Központi Vezetőségének tagja, Veres József, Zöld Sándor hel- gyügyi államtitkár.

A Népköztársasági Érdemrend IV. fokozatát kapták:

Balogh Béla ezredes, Bradács György őrnagy, Berki Mihályné főispán, Bethlen Oszkár, Czot- ner Sándor nehézipari államtit- kár, Dénes István, a MDP szer- vező bizottságának titkára, Eö- dor Zoltán, Hollós Ervin, a MINSZ főtitkára, Irku Pál ez- redes, Kelen Béla, a Rákosi Má- tyás vas- és fémművek párti- bizottságának titkára, Ném- György, a MDP pestmegyei tit- kára, Perregi György, Simon Lajos, a MDP nagybudapesti pártbizottságának h. titkára, Sulyok Béla pénzügyi államtit- kár, Szabó Ferenc, Szalai Béla, Uszta Gyula ezredes, Vigh Pál ezredes.

A Népköztársasági Érdemrend V. fokozatát kapták:

Barczy Gyula, Beres Tibor, Birkás Imre (földművelésügyi minisztérium), Biszku Béla, dr. Böszörményi Béla ezredes, Boros Gergely (földművelésügyi mi- nisztérium), Csók István, Dán Károly alezredes, Demtsa Pál alezredes, Devecseri Gábor, Eckel Gyula, Erős József (Országos Terhivatal), Fábian Ferenc őrnagy, Farkas László, Fehér La- jos, Ferencsik János, Frank Rudolf (SZOT), Fülöp György (Tettes szakszervezet), Gábrí Mihály, Gaspár Sándor (Vasas szakszervezet), Gondos István (belkereskedelmi minisztérium), Gyepár János őrnagy, Györe Ja- nos, Gyurkó Lajos alezredes, Háder István, Havas An-

(OKI), Mazi Sándor alezredes, Havrán István (SZOT), Hedri Endre egyetemi tanár, Holics Ferenc (Népgazdasági Tanács), Hidas Ferenc (nehézipari minisztérium), Horváth János, I. Szabó István ezredes, dr. Jávör Iván alezredes, Jencsetz Antal (pénzügyminisztérium), Kara Anna (népjóléti minisztérium), Kádás István (MINSZ), Kállai Éva, Kende István (népművelési minisztérium), Kisfalvi István (Országos Tervhivatal), Kontha Gyuláné, Korsin Mihály őrnagy, Kovács László (kültügyi minisztérium), Kovács Márton alezredes, Kovács Rudolf, Köves László (SZOT), Kun János őrnagy, Ladányi Ferenc, dr. Lóránt Imre, Mándi Péter (Népgazdasági Tanács), Hazi József alezredes, Megyeri Elemér őrnagy, Menráth István (igazságügyi minisztérium), Molnár Ferenc (SZOT), Molnár László, Nagy Kálmán, dr. Nádrai Andor orvos, Oláh Gusztáv, Pécsi Ferencné (Textiles szakszervezet), Pécsi János (Munkaerőgazdálkodási Hivatal), Pintér Ferenc ezredes, Polónyi Szűcs Lajos (pénzügyminisztérium), Pikler Kornél (Minisztertanács elnöki hivatal), Redő Éva könnyűipari minisztérium), Rékai Miklós őrnagy, Schnecht Péter őrnagy, Schramm Gusztáv, Sirkányi László, Skrada László őrnagy, Solt Jenő (kültüreskedelmi minisztérium), Somkuti József alezredes, Somogyi László, Such János, Szabó Endre őrnagy, Szabó István, Szabó Pál, Szabó Sándor őrnagy, Szalai József százados, Szendrő Sándor, Szikes Ede (MÁVAG), Sziklai Sándor ezredes, Tasnádi Sándor (Közalkalmazottak szakszervezete), Tarján Endre (közlekedési minisztérium), Timár Mátyas (pénzügyminisztérium), Tóth Lajos alezredes, Valencsák János őrnagy, Varga Tibor alezredes, Váci Sándor, Várnai Ferenc, Végh László (könnyűipari minisztérium) Windisch (igazságügyi minisztérium), Zala Endre, Zalai Emil, Zsalkulák Nándor (kültügyi minisztérium).

A Munkaéremrend aranyfokozatát kapták:

Baranyai András esztérgályos (györi vagongyár), Csizsár Miklós kohómérnök (Fegyvergyár), Dedov Vilmos (Magyar Pamutipar) Barkasinszky Lajos kohász (Ózd), Gimpel Béla esztérgályos (Ganz villany), Gyurkó István elővájár (Sajómezői bányák), Karsai Béla vegyész mérnök (Magyar Bányászati és Kohászati Minisztérium), Linder József főmunkavezető (MÁV Pécis), Selmecei Béla kohómérnök (MÁVAG) Szászák Ferenc vegyész mérnök (Wolfner bányagyár), Szemán István lakatos (ormos-patai bánya).

A Munkaéremrend ezüstfokozatát kapták:

Aranyosi Antal aknavájár (Tócsai-árok NV), Balogh Ferenc gyűrűs fonó (Györi Állami Fonó), Berecz Istvánné szállítócsillós (Ózdi Széchenyi NV), Bundik Gyula szerszámműves (Rákosi Mátyas Művek), Csókás Kálmán szövő (Magyar Pamutipar), Gál András szerelőlakatos (MÁVAG), Keresztes Mátyas vegyész mérnök (Félti Nitrogénművek), Kék Zoltán esztérgályos (Györi Vagon), Kiss Árpád technikus (Ganz Villany), Koppány József nyomdai gépmunkás (Pénzügyomdák), Krausz János mérnök (Klofid Acetic Vegyiművek), Márk János villanyhegesztő (Ganz Vagon), Papp Mátyas hengerész (Rima kohászati művek NV), Pruzsinszky József esztérgályos (Ganz Vagon), Szabadfi János húspipari szakmunkás (Közégségi húszízem), Szilárd József (bányamérnök Dorog), Sztankovics János marós (Egyesült Izzó), Vinkovics Géza (Magyar Bányászati és Kohászati Minisztérium), dr. Szabó János bányamérnök (Ajka bányászati NV).

A Munkaéremrend bronzfokozatát kapták:

Balogh Sándor kádersegéd (Mechanikai hordógyár), Bartos József esztérgályos (MÁV István-teleki főműhely), Döhring Gyula esztérgályos (Siemens), Cseh András ácssegéd (Mélyépítő NV), Erdélyi József üzemlakatos (sarkadi cukorgyár), Éles László kohómérnök (Ózd), Gengelicszky János géplakatos (Rákosi Mátyas Művek, varrógépgyár), Fehér József szövőmester (Goldberger), Gémesi Gyula vasöntő (Rákosi Mátyas Művek), Karacs János vasbetonszerelő (Központi Lakásépítő NV), Major Konstantin (Satndard), Matusek Gyuláné (Kőbányai Cukorka NV), Mátyas Antal (Felsőgalla), Mohácsi Sándorné (Kistext), Mohács Lajos (Tatabánya), Nagyváti Ferenc (Lágymányosi Dohánygyár), Nemes Andor (Mátyó-papír NV), Nyitrai Jenő (Györi Vagon), Papp Imre (Kispesti Férfitruha NV), Pákozdi Jenő (MÁV Ferencvárosi pályaudvar), Páncél Lajos (Mészáros), Pickert Ignác (Egyesült Izzó), Segestli József (Fővárcsi Elektromosművek), Szűcs László (Posta), Szabó Jenő (Fox Kőbányai Építési NV), Szép Lajos (MAORT Nagykanizsa), Szilka István (MÁV, Cinkota), Tajov András (Tatabánya), Takács Pál (MÁV Északi Járműjavító), Török Ilona (Egyenruha Ipari NV), Vehoczky Károly (Mauthner Lőrgyár).

A Magyar Népköztársasági érdemérem aranyfokozatát kapták:

Akos Edit, Balogh Elemér, Balogh Gyula Barinkai Oszkár, Bars Sári, Batos Gyula, Benedek Emma, dr. Bekés György (Népművelési min.), Boda György őrnagy, dr. Bodonyi Márton alezredes, Borsos Pál alezredes, Czabán Dániel őrnagy, Czeglédi István, Csathó István (Minisztertanács elnöki hivatal), Csotterki Lajos (SZOT), Csillag Pál (SZOT), Csinádi Dóra, Deák József (SZOT), Dér József őrnagy, Dacsó Ferenc, Dienes Ferenc, Dimes O. alez. Farkas Aladár Fabry Zoltán, Felcsuti László, Feleki Gábor, Fodor János, dr. Frank György orvos, Fülöp Viktor, Garai György, Gergely Miklós, Görbe János, Gosztonyi János, az EPOSZ főtitkára, Györi Imre (MINSZ), Gyurkovics Mária, Ilankó János, Harangozó Gyula, Havas Imre alezredes, Hárs Lajos, Háy Béla (SZOT), Horn Dezső (Postás szakszervezet), Hortobágyi János, Horvay István, Horváth Gizella, Horváth János, Horváth Sándor, Horváth Teréz, Horváth Vera, Huber Lajos István János, Juhász Sándor, Jamblich Mihály őrnagy, Janikovics Mária, Kukucska János, Kutika Károly százados, Kardos István, Kardos László, Katona Eva (MINSZ), Kádár Mihály őrnagy, dr. Kádár Pál őrnagy, Kána Lőrinc őrnagy, Keserű János, dr. Kisfaludi Pál orvos, Kliman György, Korcsos György, Kos Béla őrnagy, Környei József őrnagy, Kovári László (Kültüreskedelmi minisztérium), Kristóf Gyula (Népjóléti minisztérium), Kürthy Hedvig, Lakatos Béla őrnagy, Lakatos Gabriella, Láné Magda, dr. Ladányi Józsa, Lázár Tivadár százados, Lelkes István (MINSZ), Lekkner Ferenc (Nehézipari min.), Lendvai Zoltán százados, Lukács Pál, Luzicza erenc, Löcséi Pál, Makra Dezső (Belkereskedelmi min.), Mercziovicz József őrnagy, Mándi Éva, Menyhart Pál őrnagy, Mencez Béláné, Molnár Lajos, Molnár Győzőné, Molnár Gyula főhadnagy, Mór Ferenc százados, Moro István, Németh János főhadnagy, Nöhrer Árpád (Élelmezési szakszervezet), Ocsvár

Rezső, Palotai Boris, Pankász József, Bajzs István (Népműv. min.), Páncél Ferenc százados, Papp Sándor, Pesti Endre, Petrák Ferenc (SZOT), Petrák Lajos (SZIT titkár), Pilip Rüdolfné (MINSZ), Pusztai Ferenc, Rappai Gyula, Reményi József szds., Révész István szds., Salai Elomér őrnagy, Salunsky István, Sándy Ottó, Sipos János, Soli Pál alezredes, Sós Imre Suhajda őrnagy, Surányi Éva, Szabó István Szabó József, Szabó József dr. Szabó Miklós orvos, Szabó Zoltán, Szeni Andor, dr. Szemes Tibor, Szecsenyi István, Székely Tibor, Szilágyi Dezső százados, Szomolányi Ervin alezredes, Szűcs József őrnagy, Szűke György (MINSZ), Sztankovics Kálmán őrnagy, Tamás Istvánné (MINSZ), Tapolcsi János, Tautz Jánosné, Keresk. és Pénzügyi Dolgozók Szakszerv.), Terényi Imre Tóth Lajos százados, Trencsik István főhadnagy, Trepper Iván főhadnagy, Vadász László (MINSZ), Ványai Sándor százados, Vákdol Gyula alezredes, Várhegyi György, Vértess Imre, Vészi Endre, Vinkler Imre, dr. Virkmann Dénes orvos.

A Köztársasági Érdemérem ezüstfokozatát kapták:

Adorján Gyula, Antal Imre, Bajori N. Sándor (MINSZ), Battai Ferenc, Bara Jánosné, Bárdkai István, Bérczes Emil százados, Biró György őrnagy, Bittó Vince, Gucsek János őrnagy, Csoszyák Jánosné, Csomáz Lajos, Csomós Miklós, Diószegi József hadnagy, Donáth Béla (SZOT), Dunai Zoltán, dr. Előd Imre orvos, Fazekas Jenő, Fazekas Sándor, Fehérvári András főhadnagy, Gajda József, Gonda Jenő, Göcze József (MINSZ), Hajdú Rezső, Hagszán Mária (Vegyipari szaksz.), Hévízi István, Hencsi Árpád, Hidas László százados, Illyés János, Ince Jenő, Jamricz Károly, (Bányász szaksz.), Jámber Ilona (Művész szaksz.), Jávör Endre, dr. Jóna Gábor orvos, Kalifa László, Perényi József őrnagy, Keszi Ferenc (SZOT), Kiss László, Kocsák László, Kocsvai László őrnagy, Kohut Anna, Korda Sándor, Kovács Antal főhadnagy, Kovás József, Kovács Sándor, Köves János, Král János, Krizsán János, Lakatos György, Lantos Zoltán, Marosi Béla, Mongl Lajos (MEMOSZ), Ménécs Lajos, Mihályi Lajos őrnagy, dr. Mike Géza orvos, Molnár Lajos, Molnár Sándor, Moskoczi Vera (SZOT), Nagy Ferencné, Nagy János, Nagy József (Györi Vagon), Nagy Lajos főhadnagy, Nagy Pál (Bőrsz. szaksz.), Nádai Ferenc százados, Németh József, Oláh András, Oláh István hadnagy, Papp Ferenc, Pankász Antal (SZOT), Pelczér Miklós, Penczi József őrnagy, Pocsai Péterné, Putnoki László, Raffai István százados, Rezső Tibor, Stercz Jánosné, Straub István, Szatmári Miklós, Szendrői Rudolf, Szilágyi Sándor (Vegyipari szaksz.), Szirmai Jenő, Sztrimbolt György (SZOT), Szűgyi Elek, Szakács István, Tiborcz György őrnagy, Timár Imre százados, Törő József, Trocsányi Pál őrnagy, Ungár Ferencné (Magyar Pamutipar), Urbán Szabó Béla, Varga István őrnagy, Vasziák Andrásné, Verecs László főhadnagy, Végh Elek főhadnagy, dr. Vincze István orvos, Völgy András őrnagy, Zalai György, Zoltai Károly.

A Népköztársasági Érdemérem bronzfokozatát kapták:

Bocsi Gizella, Breuer Richard, Borbély Lajos Csákány Eszter, Dezső István (Vasas szakszerv.), Dudás Ferenc, Dudás Imre, Duzsik József, Farkas Béla, Farkas József, Farkas Béla, Farkas József, Fejes János alhadnagy, Főzl Zoltán Közlekedési szakszerv.), Gárdonyi János, Grabinszki Dezső, Kastyá Vilmos, Kiss József, Kuj János, Meggyesi László, törzsőrmester, Molnár Júlia, Palyák György, Pekér József Sándor János, Siklós József, Surányi János százados, Talán István őrmester, Terdik György, Tuslyák Annus, Varsányi Sándor százados, Vészi Bertalan.

Rákosi Mátyas üdvözlő tavrata a francia kommunista párt kongresszusához

Rákosi Mátyas, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára a következő tavrataot intézte a Francia Kommunista Párt XII. kongresszusához:

Fogadjátok harcos, forró testvéri üdvözlőlkémet XII. kongresszusotok alkalmából, amely újabb jelentős állomás lesz a békéért, szabadságért és haladásért világszerűe folyó küzdelemnek.

A reakciós francia kormány, amely nemcsak saját népetől retteg, hanem a világ népeinek felétek irányuló harcát szolidaritástól is megakadályozta, hogy a testvérpártok delegációját, köztük a mi pártunk küldöttjeit is jelen legyenek a kongresszusotokon. De nem akadályozhatja meg, hogy a magyar kommunista és az egész magyar dolgozó nép lelkesedéssel és testvéri együttérzéssel ne tekintsenek arra, a nagyszerű harcra, amelyet pártotok a francia dolgozók ellen vív az angol-szász imperialisták és az őket kiszolgáló reakciós, népet eláruló francia burzsoázia ellen. A magyar munkásosztály az egész magyar dolgozó nép szilárdan megvan győződve arról, hogy a francia dolgozók harcos lendületét sem sztrájkellenes törvényekkel

sem a dolgozók kenyeré és szabadsága ellen irányított brutális rendőri terrorral nem lehet megfértani, hogy elszakítsák a győzelem fogja koronázni. Biztosak vagyunk benne, hogy a francia dolgozó nép nem lesz az angolszász imperialisták ágyúgölgelike a Szovjetunió és a nép demokrácia ellen.

Kívánunk kongresszusotoknak eredményes jó munkát és sok sikert. Biztosak vagyunk benne, hogy a tanácskozás eredményeképpen a Francia Kommunista Párt még mélyebbre eresztli gyökereit a dolgozó népben, a francia munkásosztály forradalmi higgymányának szellemében még fokozza harcát annak a békéfrontnak első sorában, melyet a béke 800 millió katonája élén a határozott Szovjetunió és a haladó emberiség szeretet, bölcs vezetése a nagy Szófia vezet.

Éljen a békéért és jogaiért harcoló francia munkásosztály és pártja a Francia Kommunista Párt éljen a francia dolgozók vezére, Maurice Thorez elvtárs!

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetője,
RÁKOSI MÁTYÁS
főtitkár.

A rádió közvetíti Rákosi Mátyas beszédét

A Magyar Népköztársaság kormányja a felszabadulás 5. évfordulója alkalmából, hétfőn este 7 órakor az Állami Operaházban díszelőadás rendez amelyen az ünnepi beszédet Rákosi Mátyas miniszterelnökhelyettes, a Magyar

Dolgozók Pártja főtitkára mondja. A díszelőadáson felszólalnak a felszabadulási ünnepségekre hivatkozva érkezett külföldi delegáció vezetői. A díszelőadást a Kossuth- és Petőfi-rádió hétfőn 20 órakor közvetíti.

Megérkezett a felszabadulás ünnepére a kínai és a koreai küldöttség

A magyar nép legnagyobb ünnepének, a felszabadulás évfordulójának ünnepségeire a Kínai Népköztársaság és a koreai Népköztársaság küldöttségei megérkeztek Budapestre.

A budaörsi repülőtér ebből az alkalomból ünnepi díszítést, a repülőtér szélén a honvédség díszszázada állott fel zenekarral.

A távolkeleti vendégek fogadására a repülőtérre megjelentek Kádár János belügyminiszter, Nagy Dániel, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának alelnöke, Szabó Pirokka, az Elnöki Tanács titkára, Vas Zoltán, az Országos Tervhivatal elnöke, Berei Andor államtitkár, Révész Géza altábornagy, Szalai Mihály altábornagy, Mihályi Ernő, a Kulturális kapcsolatok Intézetének elnöke, Szűcs Lajos, a MINSZ elnöke.

A hatalmas szovjet utasszállító gép leszállása után elsőnek Pien-Cang-Vu altábornagy, a kínai küldöttség vezetője, majd Li-Pen-Nam egészségvédelmi miniszter, a koreai küldöttség vezetője lépett ki az utasfűlkéből. Miközben a zenekar a kínai himnuszot játszotta, sorra szálltak ki a repülőgépből a kínai és koreai küldöttség tagjai.

A kínai és koreai küldötteket a magyar kormány és a Magyar Dolgozók Pártja nevében Kádár János belügyminiszter üdvözölte:

— A Magyar Népköztársaság kormányja és a Magyar Dolgozók Pártja nevében — mondotta — tisztelttel és forró szeretettel köszöntöm a Kínai Népköztársaság és a Koreai Népköztársaság kormányának küldöttjeit magyar földön. Szeretettel köszöntöm az egyesült amerikai és kínai reakciós erők fölött hatalmas győzelmet arató nagy kínai nép szabadságharcát és forradalmát vezető Kommunista

Párt, Mao-Ce-Tung küldöttjeit, a küldöttség vezetőjét, Pien-Cang-Vu altábornagy elvtársat és a küldöttség minden tagját.

— Ezzel jól magukat nálunk ismerik meg és fogadják szívükbe a magyar dolgozó népet, amelyet nagy szeretettel várja Önöket — fejezte be üdvözlő szavait Kádár János belügyminiszter.

Az üdvözlésekre a kínai küldöttség nevében Pien-Cang-Vu altábornagy válaszolt: — Meggyőződésünk, hogy ez a látogatás nagyban hozzájárul majd ahhoz, hogy még jobban elmélyüljön és még szorosabbá váljék a kínai és a magyar nép közötti baráti jóviszony.

— Eljen a magyar felszabadulás ünnepe! Eljen a Szovjetunió! Eljen a dicsőséges szovjet hadsereg! Eljen Rákosi Mátyas! Eljen a kínai és magyar nép barátságai!

A koreai küldöttség nevében Li-Pen-Nam egészségvédelmi miniszter mondott köszönetet az üdvözlésért:

— Meggyőződésünk, hogy látogatásunk még szorosabbá fűzi a koreai és a magyar nép baráti együttműködését és ezzel is hozzájárul a Szovjetunió vezette hatalmas békétkor meg erősítéséhez. Kívánok a Magyar Népköztársaságnak, a magyar dolgozó népeknek sok sikert az imperialista háborús uszítók ellen, a Szovjetunió vezetésével, a világbékéért folytatott harcban.

FELHÍVÁS A VÁROS LAKOSSÁGAHOZ!

Felhívja a város polgármestere a lakosságot arra, hogy április 4-én, nagy nemzeti ünnepünkön lobogozzák fel házukat. A ház tulajdonosok, házteljesítők a járdákat, és házuikat fokozottan tartásuk rendben. Az üzlet tulajdonosok tüzetmentés díszítés fel.

Felelthetetlen ünnepségek Debrecenben felszabadulásunk évfordulóján

Sándor László miniszter mond ünnepi beszédet

Debrecen a nagy ünnep előkészületeinek lázában ég. A város dolgozói, akik munkahelyükön löbb és jobb munkával készülnek a méltó ünnepsésre, azonnal is kifejezésre juttatják az ünnep jelentőségét, hogy munkahelyüket, házaikat feldíszítsák a nagy napra. Kedő reggelyre ünnepi külsőt fog öltetni a város.

Az ünnepségek sorozata már ma megkezdődik. Délutól 10 órakor nyílik meg a Déri Múzeumban a Felszabadulási Kiállítás, ennek keretében a felszabadulónk számára készült ajándékokat, a körzeti és üzemi pártszervezetek, valamint a tömegszervezetek felajánlásait és pártbatal érdekes dokumentációs anyagot mutatnak be. A kiállítás anyaga visszatükrözi majd azt a szeretetet és hálát, amelyet Debrecen dolgozó népe a felszabadító Szovjetunió iránt érez. Láthatjuk majd a képekben, dokumentumokban, hogyan történt Debrecen felszabadítása és láthatjuk mindazt az eredményt, amelyet Debrecen a szabad föl esztendő alatt ért.

Hétfőn folytatódnak az ünnepségek. Koszorú kerülnek a Köstelméletben nyugvó szovjet hősök síremlékére: Debrecen asszonyai és a debreceni dolgozó és tanuló ifjúság koszorúzza meg azok sírját, akik a város szabadságáért áldoztak életüket. Délután fél hat órai kezdettel a központi egyetem aulájában az egyetem tanácsa ünnepi díszközgyűlést tart, amelyen Balogh Endre Debrecen polgármestere mond ünnepi beszédet. Dr. Keltész Aladár rektor mond megnyitót. Hétfőn este fátylas felvonulás indul el a Petőfi-térről. A honvédség, rendőrség, az ifjúság és a szabadságharcosok vesznek részt a menetben.

Kedden, a nagy ünnep reggelén szeszóra ebéd a város, a MÁV-műhely és a MÁV forgalmi járóselektárai járják be a város utcáit. Reggel nyolc óra körül a Magyar Dolgozók Pártja, a hatóságok és a tömegszerveze-

tek képviselőinek küldöttsége megkoszorúzza a Petőfi-téri, majd a Kossuth-utcai szovjet hősi emlékműveket. A nagyállomás előtt, a Kossuth-utcai emlékműnél és a nagyerdőnél felszabadulási emlékművet állítanak fel.

Kilenc órakor indul a hatalmas, színpompás felvonulás. A menet élén a néphadsereg századai vonulnak. A Petőfi-térről kiinduló ünnepi menet előrelátóan két órán keresztül hőmpolyg majd a Vörös Hadsereg útján az Arany Bika elé. Itt 11 órakor kezdődik az ünnepi nagygyűlés. A Magyar Dolgozók Pártja szónoka, Sándor László építészeti miniszter mellátja a felszabadulás évfordulójának, legnagyobb nemzeti ünnepünknek jelentőségét. A nagygyűlés után megkoszorúzzák az Alföldi

palota előtti szovjet emlékművet. Katonai díszmenet fejezi be az ünnepséget. Néphadseregünk katonái ezen a díszmenetben megmutatják erejüket, egységüket és felelthetőségüket.

Április 4-én délután három órakor a nagyerdői stadionban motorverseny, kerékpárverseny, majd a „Felszabadulási Kupa” labdarugó döntője lesz.

Este a Magyar-Szovjet Társaságban és az Arany Bikában néptünnepély lesz. Debrecen legjobb kultúrgárdái adják a műsort, utána tánc reggelig.

Hajdú-Bihar vármegye és Debrecen város tanácsa I. V. Sztyech, a Szovjetunió debreceni konzulja és a felszabadító szovjet katonák tisztelőire a nagyerdői szakszervezeti üdülőben fogadást rendez.

Április 4-e a debreceni dolgozók szívében is, külsőségeiben is felelthetetlen nagy ünnep lesz.

KÉSZÜL A VÁROS...

Az előkészületek már a felvonuláshoz is képet adnak. Új zászlókkal feliratokkal készülnek a felvonulást minél impozánsabbá, szebbé tenni.

A DEBRECENI MAGASÉPÍTÉSI NV-NÉL

minden fizikai és irodai dolgozó részt vesz az irodák díszítésében.

A SZIT-ESEK

naponta gyakorolják a szép, fejelemzett felvonulást. Mindaannyian egyenruhában vonulnak fel. Gyönyörű zászlók vannak, egy közülük teljesen új, még sohasem vitték felvonulásra. Hópalmas, tűzvörös selyemzászlóval lepik meg a Magasépítési NV dolgozói munkatársait április 4-re.

Erdődi Gusztáv a székelyországi viszonylatban harmadik dolgozója, jobbszörös újtó. 65 éves kora ellenére élspörtölő. Nagy Sándorral és más székely-

saival együttesen este 11 óráig tartó munkával elkészítette a zászló székely zászlóadának összes feladatát. Ez a munka, ha nem önkéntes társadalmi munkával készült, legalább 1500 forintba került volna. Ugyancsak az Erdődi Gusztáv tervei szerint készül szinte kizárólag ócskavasnak számító anyagból egy újrendszertű fűtőgép. Ez a gép időben 50 százalékos megtakarítást jelent. Erdődi jelenleg 10 újításon dolgozik.

A TEXTILGYÁRBAN

is új zászlót készítenek a felvonulásra. A drága selyemzászló anyaga már rég meg volt most készítették el, hogy ezzel is emeljék az ünnep jelentőségét. A kulcskérdés fel van díszítve, ezért az ügyes női kezek még találmán rajta készítené valót.

A kaput már díszítik a dekoratív tárgyak lázasan készülődnek, nehogy lemaradjanak a versenyben.

AZ ÁLLAMOSÍTOTT RICHTER-GYÁR

A HÉV, az MFV dolgozói mind azon igyekeznek hogy április negyedikére soha nem látott díszbe öltöztessék üzemeiket.

A FELVONULÁS

Előbbi sorrendben lesz a Petőfi-térről a Vöröshadsereg útján át az Arany Bika előtti térségre: Honvédség Rendőrség, Államvédelmi Hatóság, Rendőrtanostály, Rendező Gárda, az egyenruhás SZIT szervezettek, 300 vörösnakendős újtörő, a Magyar Dolgozók Pártja pártiskolái, a Vagongyár, Hajlíott Bútorgyár, Dohánygyár Fermentáló, Dohánybázis, váltó, Hajdúsági Bőrgyár, Tancsics Cipőgyár, Elektromos Művek, Gépjárművek, Magyar Szabadságharcos Szövetség, MNDSZ, Textilgyár, Magasépítési NV, Benyás-haragonygyár, Ruhagyár, Városháza Megyeháza Mezőgazdasági Igazgató, Pedagógusok, Klinika, Augusztia-szanaszatórium, Államkórház Gúti vasút Baromfiérfőképző NV, Kereskedelmi és pénzügyi vállalatok, Alföldi Nyomda, Képgyár, Erdőigazgató, ság OTI, Igazgatási szakosztály, Helyi Vasút, Pénzügy-szervezetek és a többi felvonulók.

3 oldal

Debrecen 1950 április 2.

Köszöntjük a szovjet küldöttséget

Az új Magyarország legnagyobb nemzeti ünnepére megérkezett a baráti Szovjetunió küldöttsége, Magyarország földjére léptek annak a hatalmas népek küldöttsége, amelynek dicső katonái ez előtt öt esztendővel felszabadították a magyar dolgozó népet a százados elnyomatás, az idegen eszmék és érdekek rab-sága alól.

Ünnepünk így teljes. Közöttünk vannak a baráti szovjet nép képviselői. Személt szembe emondhatjuk nekik, milyen forró a hálánk, milyen lelkes a szeretetünk milyen élő és termékeny az akaratunk hogy példájukon indulva felépítsük hazánkban is a szocializmust és hogy mögöttük felsorakozva helyt álljunk a béke frontján. De talán nem is kell ezt szavakkal emondanunk. Beszélnek helyettünk a diadalmas magyar építési eredményei, a munkások, a dolgozó parasztok, a néphez hű értelmiség fiainak mind több és jobb munkát ígérő és megvalósító öntudatos vállalásai. Beszél a város és a falu ünnepi köntöse, a lengő lobogók, a lelkesítő dekoráció, a dolgozók ünnepi boldogságá piruló arca.

A szovjet nép legjobbjából áll a küldöttség, amely részt vesz a mi nagy ünnepünkön. A legmelegebb szeretettel a magyar dolgozók nagy barátját, Vöröslov marsallt köszöntjük. Nevét szívembe zártam minden magyar ember szívében.

Köszöntjük a Szovjetunió küldöttségeit élen Magyarország-ért érkezett több küldöttséget is, akik eljöttek, hogy részt vegyenek a magyar nép legnagyobb ünnepén.

A Szovjetunió vezette béke-tábor voltak közös úton haladó tagjai azok a népek, akiknek küldöttségek most meleg szeretettel fogadjuk magyar földön.

de segítséget megadott, hogy megindulhasson a romok eltakarítása, hogy megkezdhesék a közigazgatási hatóságok az új rend megteremtését, hogy a háborúsujtóttá gyárakban újra feldübbögjenek a gépek. Vöröslov marsall támogatásával kezdtek meg a földreformot, amely révén a föld anyagi évszázad után azé lett, aki megművelte a dolgozó magyar paraszté.

Ezernyi tanulójelet adta a magyar dolgozó nép iránti őszinte baráti érzésének minden akadályt legyőzni tudó segítőkészségének Vöröslov marsall. A magyar nép hálája évről-évre fokozódik iránta is, amiért minden évvel még jobban és jobban emélyül bennünk a hála és a szeretet érzése a felszabadító Szovjetunió iránt. Növelszük bennünk ez a két érzés, hiszen diadalmasan feléle feléle útkonk mindg ott érezzük a Szovjetunió baráti támogatását, hathatós segítségét. Mennél magasabba jutunk, annál inkább tudjuk, milyen lent voltunk és annál jobban érezzük az első nagy lendület, a felszabadító dicső tényének történelmi jelentőségét.

Dolgozó magyar népünk azért köszönti ma szívvel teljes melegséggel a nagy nemzeti ünnepünkre érkezett szovjet küldöttséget és annak szeretett vezetőjét, Vöröslov marsallt.

Köszöntjük a Szovjetunió küldöttségeit élen Magyarország-ért érkezett több küldöttséget is, akik eljöttek, hogy részt vegyenek a magyar nép legnagyobb ünnepén.

A Szovjetunió vezette béke-tábor voltak közös úton haladó tagjai azok a népek, akiknek küldöttségek most meleg szeretettel fogadjuk magyar földön.

...ÉS A FALU

Berettyóújfaluban és Tetétlenen különösen az kölcsönöz még nagyobb boldogságot az ünnep hangulatához, hogy ezen a napon avatják fel a két községben az új gépjárműállomásokot.

Magyar Lajos tetétleni traktorista a következőket mondja az ünnep előkészületeiről:

— Kettős örömeim van. A felszabadulás kirhatatlanul szép és hatalmas érzése és mellette az új gépjármű állomások felavatásának ünnepi hangulata párosul. 10 új traktor kezd meg április 4-től itt a munkát. 10 új traktor hirdeti itt is a szocializmus győzelmét.

Ugyancsak 10 új traktort kap Berettyóújfalun is. A traktorok természetesen részt vesznek az ünnepi felvonuláson. Felvirágozva motorházukon vörös csillaggal dűbörögnek a mezeiben és utána megkezdik munkájukat kint a földeken.

A traktoristák alig várják már a napot, hogy az új gépekkel dolgozhassanak. A várakozás izgalma látszik arcukon, amint feltűnő gondolat járják körül a némán és ragyogó tisztán az új színekben álló gépeket.

NYIRACSÁDON

Is lelkes ünnepségre készülnek a dolgozók. Tudja mindenki, hogy április 4-ike minden dolgozó legnagyobb ünnep. A nyiracsádiak a felszabadulási ünnepség megrendezésében versenyre hívták ki a nyiradonyait.

— Április 3-án este fátylas felvonulás lesz a községben — mondja Gál András a rendezőbizottság részéről —, majd másnap, 4-én soha nem látott nagy ünnepséget rendezünk felvonulással. — 28 tagú lovasbandérium és a kerékpárosok felvonulása teszi majd

színessé a felvonulást. A Főtéren lesz ünnepély, délután pedig ha az idő megegyezik, akkor a szabadban rendezzük a kultúrnapot, amelyen az MNDSZ és az EPOSz tagjai adják a műsort.

Elmondják még azt is, hogy szinte minden házi feldíszítéssel erre a nagy ünnepre. A lelkesedés már ott izzik a szemekben s a köztudatban, az még csak fejeződik, hogy versenyben van a szocializmus.

NYIRMARTONFALVAN ÉS VAMOSPÉRCSEN

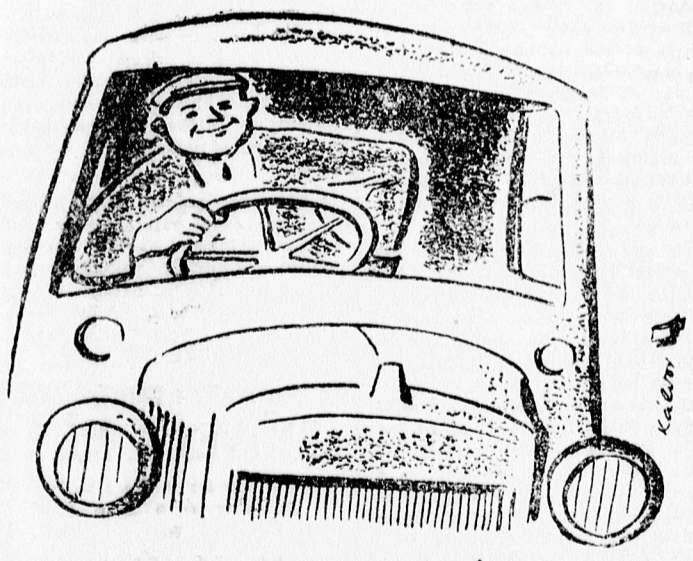
Is serény készülődések folynak. Itt is nagy népgyűlés keretében emlékeznek meg a Népfőrennöki április 4-ének jelentőségéről. Délután kultúrnapot rendeznek, melyen az MNDSZ asszonyok egyfelvonással és szavataikkal szerepelnek.

HAJDUSZOBOSZLÓN

A Főtéren lesz a nagy ünnepség. A gyűlést megelőző felvonulásra máris nagy készülődés van mindenütt. A gépjármű állomások feldíszített traktorokkal vonul fel és táblán hirdetik majd a gépjármű állomások munkaversenyben elért szép eredményeit. Az ifjúság a délutáni kultúrnapot előkészítésként fűződik. Min mondják, kitűnő kultúrnapot állítottak össze és így a siker jegyében zajlik majd a dolgozó népünk legnagyobb ünnep.

HAJDUNÁNÁSON

a felvonulás a nagygyűlés és a kultúrnap előkészületeit már javában folynak. A MINSZ és az EPOSz fiataljai az itt folyó munkákból is hathatósan közrevesznek a felvonulásokban.

Zsóbéber
Legyen mindig egy zacskó cukorka!
Éhség, fáradtság ellen
Kitűnő!

002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

szá...
002

A szoviet technika

A Sztálin-díjjal kitüntetettek között nagy számmal szerepelnek olyan dolgozók, akik a Szovjetunió népgazdaságát nagyjelentőséggel találmányokkal és felfedezésekkel gazdagították. A kitüntetettek névjegyzékében tudósok, mérnökök és technikusok neve mellett munkások és kolhozparasz- tok neve is szerepel. Ebben a tényben visszatükröződik a Szovjetunió kulturális-technikai előrehaladásának gyors üteme, a szellemi és fizikai munka közötti különbség fokozatos megszűnése.

A szoviet gépszerkesztők az elmúlt évben egész sor olyan nagy- termelésű gépet töltek ki, amelyek gazdaságosan működő gépet alkot- tak, amelyek megkönnyítik a szovjet munkás feladatait, lehetővé tes- zik a szovjet gyárakban az auto- matizálás széleskörű keresztárvit- telét.

A szoviet tudósok, mérnökök és feltalálók igen sok olyan új szer- vezésmódot adtak a szoviet ipar- nak, a termelésnek olyan új, folyamatos módszereit dolgozták ki, amelyek egyrészt növelik a munka termel-ékenységét, másrészt javítják a ter- mékek minőségét. E tevékenység elismerése kifejeződik az idei Sztá- lin-díjakban is.

Sztálin-díjat kaptak a gorkij- szerszámgépgyár mérnökei, akik nagyteljesítményű univerzális gyorsmegmunkáló gépet alkottak. Az új gép lehetővé teszi a termék megmunkálásánál a munka termel-ékenységének 150 százalékos nö-velését.

A Sztálin-díj kitüntetettjei kö- zött vannak az új szoviet személy- es teherautó-típusok tervezői és azok a mérnökök, akik a Molotov- autógyárban készülő „Pobjeda” személyautó gyártásának megszer- vezését és a tömeggyártás beállí- tését.

HETI

kezdőlap

LEGNAGYOBB NEMZETI UNNE- PÜNK, felszabadulásunk ötödik év- évfordulója követhetik: április 4-e méltó megünneplésére készül a magyar dol- gozó nép. A termelés fokozásá- ra, a nép és a föld közötti szorosabb kapcsolat megteremtésére, a munkások és kolhozparasz- tok közötti szorosabb kapcsolat megteremtésére, a dolgozó néphez hű, erőmunka munkatársainak, a szovjet emelvényeire a nagy napot, a dolgozó nép erőt, tudját, hogy ünneplés a leg- szövegebb, úgy hiszünk a szovjetunió- nak a felszabadulását, a sok szövegebb, ha fokozza a termelést és meggyőződés a szocializmus építését. Ezzel üdvözlök az ország április 4-én az emlékeztető a munkatársainak az eddig teljesített végrehajtások mind az bizonyítják, hogy a nagy ünneplés egybeesik az öt éve szabó dolgozó magyar nép...

A BÉKEHARC DÖNTŐ HÓNAPJAI követhetnek. A szovjetunió vezetői békét egyre erősebben, terjed a béke meggyőződés, a béke mozgalom és ennek aványában nő a háborús gyűlölet, a háborús spekuláció és a há- ború kirobbanását előkészítő imperialista háború idejében, zavara és ká- puzása. Erősödik a békeharc. A szovjet- unióban és franciáországban egyre terjed az orosz és francia dolgozók között a békeharc. Fejlődik a béke- mozgalom a skandináv államokban is.

A FRANCIAORSZÁGI SZTRAJK és az orosz dolgozók küzdelme az elnyom- tas ellen, a szabadságjogok kivívá- sáért egyre fokozódik. A sztrájk meg- bontotta a francia hajózást. A béke és békés hadi hadi hetében a dolgo- zók küzdelme még elszántabb, mint kezdetben volt. A reakciós, im- perialista zsoldban álló Casparri kor- mány terrorja sem bírja megállítani az orosz dolgozó parasztság földforgató mozgalomát. Ugyanakkor az orosz dolgozók harca a békeharc és a háborús gyűlölet ellen egyre szélesebb és szervezettebb formát ölt. A vasúti és h- jósági munkások, a kikötő dolgozói elhárították, hogy nem engednek át amerikai hadianyagszállítmányt, nem rakodnak ki és nem szállítanak ame- rikai fegyvert.

AZ AMERIKAI KÖLPOITIKA sorozatos kudarc, különösen az ázsiai vereség, a népi kínai köztársaság győ- zelme, felszabadító harca megrendí- tette Acheson USA külügyminiszter bizalmát. Már az utódját keresik és kombinálják. Harriman, a Marshall- igazgató európai vezetője, csatlak- szott a Legfelsőbb Bizottság tagja- válna fel. Ugyanakkor a Népi De- mokratikus Kínát egyre több állam ismeri el, így Hollandia, az indonéz kormány.

tágot végzik. Munkásságukkal elősegítették a „Pobjeda”-k gyors és sorozatos gyártását és ezzel le- hetővé tették nagy elterjedését a Szovjetunióban.

A Sztálin-díjjal jutalmazottak között van Jakov Balbacsany, aki mérnökök, mesterek és bányászok egy csoportjával függőknán bá- nyák fúrásánál alkalmazható fejtő- gépet szerkesztett. E gép haszná- latával feleannyi munkaerővel az eddigin felül 35 százalékos fejtési sebességet lehet elérni, emellett még a munka költsége is jelentő- sen eszik.

Az egyik szoviet cukorgyárban Obrivko lakatos vezetésével olyan új gépet létesítettek, amely meg- könnyíti a kolhozok dolgozóinak a cukorpréselés munkáját. Az Obrivko-rendszerű reparakodó sok- szorosán meggyorsítja a cukorré- pának fuvarra rakását.

A moszkvai „Dinamo”-gyár dol- gozóiak Lev Levi fókohász veze- tése alatt álló csoportja Sztálin- díjat kapott azért az eljárásért, amellyel a kiváló minőségű nyers- vas oxigénbefűvési előállítási eljá- rását a gyártásba bevezette.

E példák is világosan bizonyít- ják, hogy a Sztálin-díjak odaítélés- nél figyelembeveszik, hogy a kitüntetettek munkája mennyire szolgálja a szoviet népgazdaság és a kulturális-technika felemle- kése ügyét.

A felszabadító Szovjet Hadsereg el nem homályosuló érdeme

Öt esztendő telt el a szovjet nép fegyveres erőinek a nemzet-faszí- rók felett aratott nagy győzelmé- nyek, a második világháború, ame- lyet az imperializmus erői, a kapita- lista államok népeinek kormá- nyainak támogatásával indítottak, szörnyűségekkel felülmúlta mind- azt, amit az emberi szenvedések története eddig ismert. Nem volt még háború, amelyben olyan gyö- kos erőket vetettek volna harcba, amilyeneket a büzös fasizmus hoz- zott tömegével működésbe. A vilá- g még soha nem tapasztalt olyan rombolást és pusztítást, amelyet a fasizmus a leigázott országokban és megszállt területeken okozott.

A Szovjet Hadsereg és a Szov- jetunió népei, amikor egymagukban szembeálltak Hitler páncélos hordáival, szilárdan hittek a fasiz- mus erői feletti győzelmükben, mert tudták, hogy háborújuk igaz- ságos, felszabadító háború. A Szovjetunió egész népét áthatotta a német hódítók elleni háború je- lentőségének tudata. A Szovjet Hadsereg amikor szocialista hazá- ja szabadságát és nemzeti függet- lenségét védelmezte, egyben a le- igázott népeket is felszabadította a fasizta elnyomás alól. Sztálin 1941 november 7-én, a Szovjet Hadsereg díszszemlájén tartott be- szédében klemelte a szovjet népek harcának felszabadító jellegét:

„Az egész világ tekintete felé- tek fordult — mondotta a Szovjet Hadsereg katonáinak és tisztjeinek —, bennetek látja azt az erőt, amely képes lesz a német hódítók rabló hordáit megsemmisíteni. Európának a német hódítók járma- alá került leigázott népei rátek- szegezik tekintetüket, töledek vár- ják felszabadításukat. A felszaba- dítók a küldetésre jutott osztrák- részletek, legyetek méltók erre a küldetésre.”

A szövetségesek táborában már a háború folyamán nézeteltérés merült fel a háborús célok és a háborútámi világegyezés értelmezé- sében. A Szovjetunió a háború legfőbb céljának az európai fasiz- mus erőinek teljes megsemmisíté- sét, a demokratikus rend helyre- állítását és megszüntetését és újabb agresszió elhárítását tartotta. Honfokogonyest ellenkező célo- kat tűzött maga elé az Egyesült Államok és Anglia. Ezek csak a

Dicsőség nekik

IRTA: KUCZKA PÉTER

Örök dicsőség mindazoknak, kik állnak az első sorokban szerszámot tartva mint a fegyvert, hol az acél formákba csobban, hol fogszerűk lesz a fémbe s végtelen sora traktoroknak, a tele csillék felrobognak, hol mozdony alatt rep a pálya, ahol új hűzők díszben állnak. Örök dicsőség a munkások élenhaladó csapatának.

Dicsőség szorgos mérnököknek, akik jó terveket csinálnak, orvosoknak és tanítóknak, minden állami iskolának, szövetkezeti bázisoknak, gyümölcsösök, halastavak, gondozott szőlők, rétek, erdők dolgozóinak, gazdáinak, ágyúk mellett a katonáknak, a népek büszke szegének, gyermektűz pódó anyáknak, mindennek, mitől szép az élet.

Örök dicsőség mindazoknak, akik a szabadságunk hozták, kik vértüket hullatva értünk a fasisztákat szétaposták, a kezünkbe kenyeret adtak, nyersanyagot adtak a gépeknek, lehetőséget, hogy magunknak teremtsünk tégel: igaz élet. Dicsőség nekik, a nevük világot feleltünk lobogva, akik úrunkat megmutatták az eljövendő századokba.

PAVLENKO

a Sztálin-díjas író

A hazájában tett sok utazás, a Szovjetunió életében lejátszódó események iránti élénk érdeklődés, a néppel való közvetlen kapcsolat tette lehetővé Pavlenkonak, a „Boldogság” című regény és szí- nű Sztálin-díjas írójának, hogy megalkothassa világszerte nagy népszerűségnek örvendő, kiváló műveit.

Az író 1899-ben született, apja vasúti tisztviselő volt. A polgárhá- ború alatt ifjúként jelentkezett a Vörös Hadseregbe és végigharcolta a fiatal szoviet ország szabadsá- gáért és függetlenségéért vívott dicső csatákat. Amikor az ország átért a békés építésre, Pavlenko teljesen a pártmunkának szentelte életét.

Első elbeszélései 1927-ben jelen- tek meg. A szoviet írók egy cso- portjával azután 1930-ban beutazta Turkménit, ahol e köztársaság életének legjellegzetesebb vonása ragadta meg figyelmét: a népek a vízért vívott harca, a nagy öntözö- berendezések építése, amely egyet jelentett az új élet születésével. Elményeit „Utazás Turkménisz- tában” c. művében dolgozta fel.

Talán ez az utazás tette, hogy Pavlenkon felébredt a vonzódás: járni az országot és szemmel ki- serni, hogyan valósulnak meg a szűz életpéldák. Felkereste a Távleketet, ahol azelőtt primitív, nomád életet éltek és a Szovjet

hatalom megszületésével, mint- egy varázstűsre, hatalmas fizeme- ket kezdtek építeni. A szoviet em- berek meghódították a taigát, va- utak acélszalagjával szeltek át. A lelkes építőkkel való találkozá- sok, a szoviet emberek munkások, mérnökök, orvosok teremtő mun- kájának megfigyelése és munka- hőstettek romantikája, költözeti- tel tele dús anyagot nyújtottak Pavlenko „Földön” című gyö- nyörű regényéhez.

Most már nem elégítette ki, hogy csak a regényírók tyelven szójlon a néphez. „Keleten” című regényéből készítette első filmor- gatókönyvét, majd Szeredlov éle- ről írt szcenáriumot és nem sokkal a Nagy Honvéd Hőború előtt Alekszandr Nyevszkijről, az orosz nép XIII. századbeli nemzeti hőse- ről. E film rendezője Eisenstein volt. A „Nyevszkij”-ért kapta Pavlenko az első Sztálin-díjat.

Mikor 1941-ben a néci hordák megrohanták a békés Szovjetuniót, Pavlenko a frontra ment és a há- borús évek alatt a szoviet apok és a frontújságok rendezésén kö- zölték a szoviet katonák hőstei- tel megörökítő elbeszéléseit, kar- colatait és tárcáit.

A háborútámi években érte e. filmírókat is a legmagasabb díj- csot. „Eskü” című filmje teljeshe- tetlen mű. „Boldogság” című reg- nye az új élet, a kommunizmus építőnek költői alkotása, amelyet a szovjet kormány második ízben jutalmazta Sztálin-díjjal. Legutóbb a „Berlin eleste” című film megír-ásával övelte írói hírnevét. Az elmúlt évben jelent meg új regénye a „Pusztai nap”. E könyvében ra- gyogóan mutatja be a Sztálin kor- szoviet embereit jellemző élejtár- szellemet.

Sztálin, a szovjet nép minde- győzelmének felkészítője áll műve- közeppontjában. Írásai minden so- rából kicseng a nép iránti forró szeretet, Pavlenko alkotó munká- ságát összeköti a fiatal írók neve- lésének munkájával is. Közreműk- déssel szervezték meg a Szoviet Írószövetség krimi szekcióját, amely sok tehetséges író, költő és újságíró felfedezését segítette elő.

A szoviet nép nagy írója a bé- kéért és a népek barátságáért vi- vott harc aktív katonája. „A le- végő, amelyet az emberiség ma eziv — mondotta a Béke Híveink newyorki kongresszusán — teljes- van a népek közötti munká- együttműködés eszméivel. Kö- nyörtelennek leszünk mindzokkal szemben, akik mások életével ját- ezanak, akik keresnek a háború és vesztének a békén. E pillá- natban enki sem halgathat, senki sem maradhat szótlan szemlélő, aki magát a béke és a népek kö- zötti együttműködés hívének vallja”.

Pjotr Pavlenkot, aki mélyen pártiszertű és a nép javát szolgáló tevékenységével a szoviet írók leg- jobbjainak sorába emelkedett, a szoviet kormány a Sztálin-díjjal kívül Lenín-renddel, Vörös Szézlő- renddel és a Vörös Csillag érdem- rendjével is kitüntette.

MŰVELT NÉP

szépirodalmi, művészeti és ismeretterjesztő folyóirat

Egyes szám ára: 2 forint

Előfizetés díj évi 20 forint

(---)

Megjelenik minden hó elején

Kiadóhivatal:

Budapest, 62., Postafiók 353.

Csekk száma: 61.068.

4 oldal

Debrecen, 1950. április 2.

Borisz Poleszov eikke

A „VÖRÖS CSEPEL“-RŐL

A szigeten levő hatalmas gyár-
épületek kéményeinek füstje el-
takarja a napot a nagy folyó
vize erre mindig piszkos-szürke.
A szovjet emberek Magyaror-
szágnak ezt a proletár-erődítme-
nyét „Vörös Csepel” néven ismer-
lik. Mostanában a csepeli gyár-
rak munkásainak és mérnökei-
nek százai tanulmányozzák szor-
galmasan szemináriumokban és
tanulókörökben a Bolsevik Párt
történetét és szívesen nevezik
ipari központjukat a magyar
„Vörös Putyilov”-nak. Érthető,
hiszen a csepeliek nagyrésze
hazájuk forradalmi harcai törté-
netében éppen olyan élénjáró
szerepet töltött be, mint a putyil-
ovisták a forradalmi Pétervár
harcaiban.

A csepeliek mindig a nagy
szovjet nép leghűbbs barátai vol-
tak. Már a breszt-litovszki béke-
tárgyalások idején általános
sztrájkba léptek, hogy kifejezzék
Szovjet-Oroszország iránti szo-
lidaritásukat. A csepeli munká-
sok vörös ezrede a Magyar Ta-
nácsköztársaság harci gárdája
volt. A második világháború
alatt pedig a csepeli sziget volt
a földalatti kommunista mozga-
lom bázisa. A gyár tele volt a
Gestapo titkos ügynökeivel, az
üzemek között vezetők utakra a
rendőrség mindenütt betonállá-
sokat épített, ezeket megrakták
ágyúkkal és gépfegyverekkel. A
műhelyekben naponta tucatjával
tartóztatták le a munkásokat.
De a földalatti kommunista
szervezet mégis folytatta munká-
ját.

A kommunisták megszervez-
ték a haditermelés szabotázsát.
A keleti front számára készített
lővédek robbanószerkezetét
előre elrontották. Az ágyúk és

tankok számára öntött fém vagy
törékeny, vagy lágy lett.

A munkások közül kényszer-
munkára küldték azokat, akik
a moszkvai rádiót hallgatták.
Sokan az életükkel fizettek ma-
gataratásukért. De mégis tudta
egész Csepel, hogyan harcol a
Szovjetunió és reménykedéssel
követték azokat az ütközeteket,
amelyeket Sztálin irányított a
keleti fronton. Örültek minden
egy győzelemnek. Büszkék
voltak a szovjet katonákra.

Egész Csepel hitte, hogy a
Szovjet Hadsereg nemcsak sa-
ját területéről kergeti ki a fa-
sisztákat, hanem Magyarorszá-
got is felszabadítja. Hittek e-
ben és várták azt, reményvel
eltelve tekintettek Kelet felé és
egyre várták, hogy a nap rá-
sússon a felszabadított szigetre
és a felszabadított országra.

Teljesült a vágy és a szovjet
katonák által felszabadított Ma-
gyarország dolgozói megkezdték
a szocializmus alapjainak építé-
sét. Vörös Csepel munkásai élére
álltak ennek az építésnek, hát-
ran és elsőnek valósították meg
minden új szocialista kezdemé-
nyezést az ipari termelésben.

A magyar munkások szem-
jében keresik a szovjet dolgozók
tapasztalatait, lelkesedéssel igye-
keznek saját műhelyeikben meg-
valósítani a szovjet gyárakból
kiinduló újításokat. A pártser-
vezetek hatalmas nevelőmun-
kája segítségével a szocialista
munkaverseny lenini-sztálini
eszmeje már mélyen meggyöke-
redett Csepelen.

Megismerkedtünk Ceglédi
Lászlóval, a szerszámgár esz-
tergályosával, Csepel első Kos-
suth-díjas sztáhanovistájával. A
szerszámgépgyárban bemutatják

nekünk azokat a munkásokat,
akik Rosszijszkij munkamód-
szerét követik. Beszélgettünk Vö-
rös Csepel legismertebb munka-
hőseivel, Muszka Imrével, aki
már nemcsak arra gondol, hogy
saját munkáját javítsa, hanem
minden egyes társát is. Míg be-
szélgettünk vele elővesz egy hasz-
nál, olajfoltos könyvecskét,
amely Bortkjevics munkáját is-
merteti magyar nyelven.

— Tőle tanulok — mondja
Muszka Imre. S mikor elbűsü-
nk tőle, megkér, adjuk át üd-
vözlését Ilénrik Bortkjevicsnek.

Ilyen megbízást egyébként
százával kaptunk a csepeli gyár-
ban. S mindenki lelkesen, izga-
tottan kért bennünket arra,
hogy adjuk át legforróbb üd-
vözlésüket a világ minden dol-
gozója legjobb barátjának, Sztá-
lin elvtársnak.

A csepeli üzemeket néhány
nappal felszabadulás előtt az
amerikai légítámadások lerom-
bolták. Azóta teljesen újáépítet-
ték, sokkal modernebbek mint
a háború előtt voltak. A terme-
lés (1949 októberében) 30 száza-
lékkel magasabb, mint a háború
előtt, a munkások bére 25 szá-
zalékkal. A gyár vezérigazgatója
ezt mondja erről:

— Ezek a számok nemcsak a
mi munkásaink és mérnökeink
eredményei. Ezek a számok a
Szovjetunió példájának felmér-
hetetlen jelentőségét, az álla-
munkban egyre szélesebben ter-
jedő szocialista munkaverseny
hatalmas erejét és szovjet mun-
kások újítói példájának lelke-
sítő hatását tükrözik. Az új Ma-
gyarország munkásai azoktól
tanulnak élni és dolgozni, akik
hazájukat felszabadították.

Felszabadulásunk eredményei az ipari termelésben

Népünk történelmének leg-
fényesebb fejezetét nyitotta meg
az a nap, amikor az első szov-
jet felszabadító harcok hazánk
földjére léptek. A felszabadulás
óta Magyarország és a magyar
dolgozó nép az élénjáró mun-
kásosztály pártjának és Rákosi
Mátyásnak irányításával politi-
kailag és gazdaságilag hatalmas
fejlődésen ment keresztül.
A magyar dolgozó nép élni tu-
dott a felszabadító Szovjet Had-
seregtől kapott szabadsággal
és gyors iramban tüntette el a
háborús pusztítás nyomait. Új-
jáépítettük a fasiszták által
szétrombolt iparunkat. Öt száz-
alékos kemény munkával elér-
tük azt, hogy iparunk termelési
szintje több mint 30 száza-
lékkel túlhaladta a háború előtti,
1938-as szintjét. Ha össze-
hasonlítjuk iparunk mai helye-
zetét az öt év előttivel, akkor
látjuk csak a maga teljes je-
lentőségében azt a nagy utat,
amit ez alatt a rövid idő alatt
megtettünk, akkor tudjuk kel-
lőképpen értékelni azt a hősi és
áldozatkész munkát, amit a
magyar dolgozó nép végzett az
ipar újjáépítése terén. Hogy ez
így történt, azt elsősorban a
Szovjetuniónak köszönhetjük.
Mindnyáján jól emlékezhetünk
rá, hogy a felszabadító Szovjet-
unió azonnal segítségünkre si-
etett és nyersanyagszállítások-
kal támogatta, s támogatja ma
is a magyar ipar talpraállását
és további fejlődését.

A Szovjetunió felbecsülhet-
len baráti támogatása, Sztálin
bölcs gondoskodása tette lehe-
tővé, hogy iparunk röviddel a
felszabadulás után ismét meg-
kezdhette a munkát és új fej-

lődésnek indulhatott csak. Ma
a magyar ipari termelés.
Emlékezzünk csak: milyen
súlyos nehézségekkel kellett
megküzdeni mindjárt az első
években, amikor soha nem ta-
pasztalt infláció nyomorgatta
népünket, amikor a bérek sem-
miképp sem tudtak lépést tar-
tani a rohamosan emelkedő
árakkal. Mi történt mégis? Az
élénjáró munkásosztály pártja
és Rákosi Mátyás vezetésé-
vel megteremtette az értéktől
pénzt, a forintot. A stabilizáció
után az ipari dolgozók életszín-
vonala rohamosan emelni kez-
dett. A szénbányák, valamint a
nagyobb iparvállalatok államo-
sítása után a kizsákmányolás
felszámolása, új munkaviszonyt
teremtett a gyárparban és ez-
zel új lendületet adott az építő-
munkának.

Mind ezt a hatalmas fejlődést
elsősorban április 4-ének köz-
szöneljük, annak a napnak,
amikor a felszabadító Szovjet-
unió győzelmes seregei a német
fasiszták és magyar nyilasok
utolsó hordáit is kiverték or-
szágunk területéről, s nemze-
tünk a fasiszta háború szörnyű
veszteségeit és pusztításait után
elindulhatott a népi demokrácia
útján a felemelkedés felé. A
Szovjetunió az anyagi támoga-
tás mellett évtizedes tapasza-
lataival és példamutatásával
támogatja a magyar ipar fejlő-
dését. Szovjet példára született
meg nálunk is a szocialista mun-
kaverseny és a szovjet sztáha-
novisták tanításai alapján in-
dult el a magyarországi sztá-
hanovista-mozgalom.

A VIZSGA

Írta: SZEMJON BABAJEVSZKIJ

Az irodalmi és művészeti al-
kötésért ez évben Sztálin-
díjjal jutalmazották nénszo-
rának elén szerepel Szemjon
Babajevszkij. „Fény a föld
felett” című regényéért a
Sztálin-díj I. fokozatát kap-
ta. Írásai egyikéből közlünk
alant egy részletet.

... A nap beáranyozta fényé-
vel a gabonakupacokkal telített
társéget. A kenyérmag halmjai
pusztai dombokra emlékeztettek,
korülöttük a mozgó emberek né-
pes taborával. A tér egyik felé-
ben rostálták az aranyó gabona-
t, asszonyok és férfiak lapát-
olták a zsákokba és felrakták a
tehergépkocsikra. Másutt a bú-
tát éppen behordták a mezőre,
még nedves és harmatos volt.
Ezt fűk és lányok szórták szét,
vékony rétegen, fagereblyékkel
fésülték le és lapátokkal tor-
nyozták fel. Megint másutt a
tisztítás és a munkahely felett
részasszínű porfelhő úszott a fé-
nyes levegőben. A jókedvű hang-
ok zűmmözése és a gépek egy-
hangú zakatolása nem szűnt
meg.

A nap sugarai sárgára festet-
tek egy papírlapot, amelyet a
csúr ajtajára szögeztek. Tisztán
olvashatók voltak rajta a szav-
ak: „Ma este 8 órakor szem-
inárium lesz, amelyen Sztálin
elvtárs életrajzából vizsgálunk.
A szemináriumot Kondratyev
elvtárs, kerületi titkár ellen-
őrzi.” Alant azután a szemina-
rium 16 hallgatójának nevét so-
rozták fel.

A csúr ajtajára valószínű-
minden nap kiszögeztek valami
hirdetményt. Hol vándorozni
érkezését jelezte, hol Komszomol-
gyűlést hívott egybe, hol felol-
vasásokról, vagy a pártbizottsá-
g kibővített értekezletéről adott
jelentést. De ilyen híradás, mint
ez a mai, még soha nem szere-
pelt. Ráadásul a csúr ajtajának
közéleben kis asztal is állt, ame-
lyet vörös takaróval borítottak
le, rajta könyvek, újságok.

Mind ez szokatlanul újdonsá-
nak számított és az emberek,
akik száritották és tisztították a
gabonát, időnként arra vetették
pillantásukat.

Tatjának Nyecvekovja saját-
kezőleg írta a hirdetményt,
maga szögezte az ajtóra, maga
terítette le vörös takaróval az
asztalt, szemé mégis sürűben
tévedt arra, mint a többieké.
Ide-oda járkált a csoportok kö-
zött, hol egy lapátot emelt fel és
segített felhányni a gabonát, mi-
közben figyelte az emberek be-
szelgetését, hol megint máshova
ment és igyekezett kifürkészni a
szeminárium tagjainak hangul-
latát.

— Nyugodtan hányd azt a ga-
bonát, Anjuta — szólalt meg a
fiatal, ragyogó szürkeszemű
Marfusa. — Mit izgulsz? Mintha
egyedül te lennél azon a listán!

— De hiszen nem izgulsz —
válaszolta bánatosan Anjuta a
gereblyézés közben. — Csak
Kondratyevtől félek. Hiszen Tat-
jánna foglalkozott velünk, miért
nem ő kérdez?

— Még mit nem — világosít-
totta fel Marfusa. — A kerületi
bizottság titkárának az a köte-
lessége, hogy mindenről maga
győződjék meg.

— Csak azért félek, mert
olyan szokatlan.

— A legfontosabb ilyenkor —

kezdte Varja, egy magas, sovány
asszony, aki úgy homlokába
húzta kendőjét, hogy a szeme is
alig látszott ki — a legfontosabb
ilyenkor, asszonyok, hogy holt-
biztosan tudjátok az összes év-
számot. Ha az évszámokat tud-
játok, a többiről csak azt kell
mondani, ami a szíveteken feks-
zik. Biztos nem mondtok rossz-
szót.

— Hiszen tudjuk is az évszá-
mokat a gyakorlatból — szölt
közbe Fekla Ivanovna, egy idő-
sebb asszony. — Hiszen együtt
élünk és mindent együtt tes-
zünk. A háborúban is három
fiam volt a fronton. Volodja
meg a Krenoblen is volt és úgy
áll szembe Sztálin elvtárral,
mint te most velem. Ezért azt
mondom, ha valami hiba van a
válaszban, majd arra gondolok,
hogyan éltünk a háború előtt,
aztán a háború után... hogy
épitettük fel a kolhozokat.

— Nem elég ez, Fekla — mon-
dotta Marfusa. — Nem elég, ha
csak a magad életére gondolsz.
A mi életünk semmi, de a köny-
vet tudni kell. Képzeld csak el,
Kondratyev fogja magát és azt
mondja: „Nos, Fekla Ivanovna,
mondja meg, miről beszélt Sztá-
lin elvtárs a kolhoz munkások
értekezletén?”... Na, mit mon-
danál?

... Varvara Szergejevna Ar-
sinceva erős, jól megtermett
asszony a rostálógép kerekét
forgatta és nem avatkozott a be-
szelgetésbe. Olyan arcot vágott,
mintha legkevésbé sem igazná
az egész dolog. De a valóságban
Varjusát egy cseppet sem fog-
lalkoztatta kevésbé az esti
vizsga, mint barátinót. Erős szív-
dobogása volt — hogy miért,
maga sem tudta. Talán az volt
az oka, hogy ő a brigád párthi-
zalmija. Így nemcsak magáért
izult a társaiért érzett felelős-

ség sem hagyta nyugodni. Vagy
az is lehet, hogy azért volt izga-
tott, mert már a 30-as évek óta
gyakran gondolt Sztálinra és
ma egyszerre rohant meg min-
den gondolata. De az is lehet,
azért volt nyugtalan, mert képt-
elen volt arra, hogy csak az ol-
vasottak alapján feleljen, mint
a többiek. A szeminárium alatt
is, ha Lenin vagy Sztálin életé-
ről beszélt, egyre csak beleke-
verte a kolhozukat.

— Tudjátok, asszonyok, mi
izgat engem? — szólalt meg
végre. — Lenin életéről még ta-
vasszal tanultunk, most meg
már, több mint egy hónapja ta-
nuljuk Sztálin elvtárs életét, de
vajon úgy megye minden ami
kolhozunkban, ahogy Lenin és
Sztálin tanítja, Sztálin elvtárs
élete itt folyik le közöttünk. Ha
csak a könyvből tanuljuk meg
az életét, ha álunkban is az
évszámokat hadarjuk, a kolho-
zunkat meg nem úgy rendezzük
be ahogy ő tanítja, mi ér az
egész? Szerintem, a kolhozunk
munkájából kellene vizsgálni!

— De Varvara Szergejevna,
hogy is képzeld, hogy a mi éle-
tünkkel hozhatnánk kapcsolatba
Sztálin elvtárs életrajzát? —
szakította félbe Anjuta. — Még
mit ki nem találsz!

— Én pedig azt mondom, hogy
lehet — jelentette ki magabiz-
tosan Varjusa. — Te még fiatal
vagy, de azt már talán megtu-
dod mondani, minek forgatjuk
még ma is a kezünkkel ez a
rostát? Hány éve tanítja már
Sztálin, hogy villanlyan tegyük
könnyebbé a munkát. Talán en-
nek semmi köze ahhoz, amit ta-
nulunk? Hát van köze! Csak
kérdjétek meg Kondratyev,
majd megmondom neki a ma-
gamét!

Váltás után azután Varvara
Szergejevna fáradtan ereszke-
dett le a gabonahalmok egyikére
és lábát mélyen beletemette a
magokba. Pillantása ismét a
hirdetményre tévedt, mélyen só-

hajtott. Ezre sem vette, hogy
Tatjánna odatelepedett melléje.

— Miért buszulsz Varja? —
kérdezte Tatjánna, miközben egy
tarka kis gyík után kapott,
amely meglapult a gabonában.

— Csak úgy elgondolkodtam.

— Izgulsz?

— Nagyon izgat engem va-
lami, Tanjusa — emelte fel Va-
vara a fejét. — Hátha rosszul
felelek ma a vizsgán, mert még
ha tanuok, akkor sem tudok
megfelekedni a kolhozunkról.
Hiszen tudod mennyire igyekez-
tem a szemináriumon, azt akar-
tam, hogy mindent összefoglal-
jak tömören, mégsem sikerült.
Nem tudom, miért látom mind-
dig magam előtt a kolhozunkat.
Most meg Kondratyev Sztálin
elvtárs életét vizsgálja, azt is
tudja, hogy párthizalmi va-
gyok, biztos rettenetesen szigorú
lesz, nekem meg ahelyett, hogy
politikusan beszélnek, egyre
csak a kolhoz jár a fejemben.
Egész nap csak Sztálin elvtárs
életére gondoltam, könyv nélkül
elmondtam az összes fontos év-
évszámot, mégis újra csak a
kolhoz jutott az eszembe. Tan-
jusa, te sokkal többet tudsz ná-
lam, mondd, miért ilyen szűk a
látóköröm?

— Varvara Szergejevna —
mondta Tatjánna. — Hiszen ne-
ked nem busznod kellene, ha-
nem örülni. Hiszen az nagyszerű,
ha Sztálin elvtárs életét nem
választod el a mi életünkötől. És
az is jó, hogy átgondolod éle-
trajzának szavait és mindezt a
mi életünkre alkalmazod... azaz
ahhoz, ami legközelebb áll
hozzád, vagy ami legjobban jár.
Ne félj, van neked elég széles
látóköröd és nem is látod rosszul
a dolgokat. Csak nyugodtan vá-
laszolj mindenre a vizsgán és
ne félj.

6 oldal

Debrecen, 1950 április 2.

A rákellenes küzdelem során a Tiszántúl részére Debrecenben létesül rák-klinika...

Az egyik leg súlyosabb népbetegség, a rákos megbetegedések leküzdésére és megelőzésére országosan folyik a küzdelem és az ötéves terv egészségügyi beruházásaival még nagyobb arányúvá válik a harc. A rákellenes harc megszervezésénél orvosaink felhasználják a nagy Szovjetunió, nek ezen a téren elért, óvítodos tapasztalatait és a követendő lépések sikerének legjobb biztosítékát abban látják, hogy a szovjet tapasztalatok felhasználásával sikerül a hibákat elkerülni és növelni tudják az eredményeket. A rákos megbetegedés különösen a nők körében és az idősebb korosztályokban szedi áldozatát, a rosszindulatú daganatok ellen a beteg rendszeres kezelése, betegségét elhanyagolva, kezd védekezni későn kér orvosi segítséget. Pedig a gyógyítás, a gyógyulás akkor eredményes és sok fájdalmat és szenvedést megelőzhetünk, ha idejében orvosi vizsgálatot és orvosi segítséget vesz igénybe a dolgozó.

A VÉDEKEZÉS HÉT FŐVONALA

Az Országos Rákbizottság az ötéves terv során a rákbetegségek leküzdésének hét fővonalát jelölte ki: ezek: a szűrővizsgálatok fejlesztése, rákpoliklinika (járóbeteg-klinika) megteremtése, a megelőző rákgyógyító intézkedések kibővítése újabb hasonló intézmények létesítése, statisztika és nyilvántartási központ felállítás, az orvosi és egészségügyi dolgozók továbbképzése, a felvilágosító és propagandamunka megszervezése és végül: a tudományos rákkutatás előbbrevitel. A hét fővonal együttes és külön-külön is hatalmas lépés lesz a rákbetegségek leküzdésére, a védekező orvosi munka eredményessége fokozására.

SZÜRŐVIZSGÁLAT HAJDÚ MEGYÉBEN

A rákszűrővizsgálatok megszervezése és végrehajtása már megkezdődött. A lakosságot a rákfajta szempontjából csoportosították és korosztályonként kell a szűrővizsgálatnak alávetni. Különösen fontos a foglalkozási ártalmakkal összefüggésbe hozható rákfajta szűrővizsgálata. Így a dohánygyárban dolgozó nők, a dohányosok, pipások körében főbb a rákos megbetegedés, fokozottabb jelentősége van a szűrő-

vizsgálatnak. A tervezet szerint a 35 éves idősebb nőket kötelezni kellene évenkénti elülről vizsgálásra, illetve a vizsgálatra való jelentkezésre. A tömegszervezetek, az MNDSZ, szakszervezet, stb. felvilágosító és oktató munkája ezen a téren igen hasznos és eredményes lenne. Rövidesen megindítják erőteljesebben az üzemi munkásság szűrővizsgálatait, amely szervezeti formában fog lebonyolódni. Ezzel az eljárással, az előzetes vizsgálattal, a szűrővizsgálattal megoltható a rákbetegségek korai felismerése.

Hajdú megyében és Debrecenben a tisztifőorvosok hivatali kezdeményezésére és közbenjárásával egy éve sikeresen megindult a szűrővizsgálat. A felvilágosító munka eredményeképpen sok 30 éven felüli nő esett át a szűrővizsgálaton és több komoly megbetegedést idejében észrevettek — emberéletet megmentve, megmenteni a szűrővizsgálat és az azt követő orvosi ellátás, az idejében való közbeavatkozás révén. Pedig a jömegek még idegenkednek, bizákosnak a jelentkezéstől, a szűrővizsgálaton való részvételtől, de a látott felvilágosító munka végre megtört a jég. Az ellenszenvet az idegenkedést és az eredmény: emberéletek megmentése, a szenvedés, a fájdalom megelőzése, a rákos megbetegedések sikeres gyógyítása... Hajdú megyében és Debrecenben a már megkezdett és járhatóknak bizonyult úton folytatják tovább ezt a fontos nemzetmentő, egészségvédelmi szociális intézkedést: a szűrővizsgálatok még erőteljesebb megszervezését és kiszélesítését. Nagy feladat vár itt a Járási Egységügyi Szolgálatra is, amely kiváló szakorvosgárdával rendelkezik és biztosítja a falu és tanyavilág orvosi ellátását bekapcsolódva a rákellenes küzdelembe is...

ÚJ INTÉZMÉNYEK LÉTESÍTÉSE

A rákos megbetegedés elleni sikeres küzdelemre több új intézmény létesül az ötéves terv során. Így több konsziliáris rákpoliklinika, ahová a szűrőállomások, a rendelők és a magánorvosok kiülnek be további vizsgálataira az általuk felfedezett rákos vagy rákgyógyász betegek. Ez a poliklinika lehetővé teszi, hogy a betegek idővesztés és a gyakran szükséges elöztes műtét és műszeres beavatkozás nélkül ke-

rüljenek legmegfelelőbb gyógyintézetekbe. Az első rákpoliklinikát Budapesten, majd Debrecenben később Miskolcon, Szombathelyen, Pécsen, állítják fel, az ötéves terv végén is ilyen ambulanciák működnek majd az ország területén. Külön intézetek létesülnek amelyek kizárólag a rosszindulatú rákos daganatos megbetegedések gyógyításával foglalkoznak és külön állítanak fel olyan intézeteket is amelyek a rákos betegek kezelése mellett más betegségek gyógyítását is végzik.

A DEBRECENI INTÉZET

Az ötéves terv folyamán több város kap modernül felszerelt intézetet. A Tiszántúl betegeit ellátására Debrecenben, a Széchenyi Klinikán állítanak fel új intézetet, ahol elsősorban a méhrák elleni küzdelem folyik. A legnagyobb jelentőségű a sugárterápiás kezelés, de végeznek sebészeti kezelést is. Ehhez természetesen megfelelő rádiumparkkal, röntgéngépekkel szerelik fel az intézetet. A debreceni intézet igen nagy jelentőségű Tiszántúl Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár nép-egészségügyi szemponyjából. A felvilágosító oktató, nevelő munka a betegségek megelőzésére és felismerésére szervezeten fokozódni fog. Népszerű tudományos filmekkel, rádió, sajtó útján felvilágosítják, ismeretterjesztő felvilágosító filmekkel, a tömegszervezetek üzemek, gyárak, szakszervezet révén és nem utolsósorban az iskolák bevonásával indul meg a rákellenes küzdelem. A legfőbb érték: az ember megmentése...

Szovjet tudós műve a növények keresztjezéséről

Moszkvából jelentik Sztálin-díjjal tüntették ki a Budapestra is járt Ivan Csuscsenko kiváló művét: „A növények vegetatív keresztjezése”. A szerző, Lisenko legkiválóbb tanítványa, amosurini biológia egyik legfontosabb kérdését tanulmányozza és sok évi munkásságának eredményét összefoglaló könyvében Csuscsenko sok kísérlet alapján arra a következtetésre jut, hogy a növényi szervezetek természetük irányításában nagyjelentőséget játszanak a növények oltás útján történő vegetatív keresztjezése. A könyvében felsorolt rangos kísérleti adat megerősíti azt a tényt, hogy a vegetatív keresztjezés módszerével nemcsak a termés mennyiségét, hanem a tulajdonságokat lehet átadni egyik növényről a másikra, hanem ezeket a tulajdonságokat magról származó nemzedékekben is meg lehet örökölni. A szerző kimutatja, milyen nagy jelentősége van a vegetatív keresztjezésnek a növények új, nemesített fajtáinak kitermelésénél. A Szovjetunió Tudományos Akadémiája Genetika Intézetének kísérleti telepén 1946-ban Csuscsenko professzor oltás útján nemesített paradicsom fajtákkal egy időben öt termést ért el, mégpedig minden alkalommal kiváló minőségű gyümölcsöt. A burgonyával és egyéb növényekkel végzett vegetatív keresztjezési kísérletek szintén érdekes eredményekre vezettek.

Iró a nép között

A tavaszi napfényben vígan megy a munka. A földhöz jutott, majd termelőszevetkezőbe tömörült parasztság saját ügyének tekinti a termelés fontosságát, hogyne hiszen valamennyien gazdái a termelőszevetkezőnek. A dohányiparban ültetésnél Kiss János délelőtti másfél munkaegységget teljesített, a gyümölcsösben nótászó mellett kapálnak a fiatal lányok. Nagy nének, az öreg anyóknak alig akad munkája. Itt is, amott is beleszótanak ki-mérj területeiben a lányok.

A mi derekunk csak könnyebben hajlik — kacag fel csengettő hangon Tóth Borbála, kicsattanó piros arcából csak úgy villognak hófehér fogai.

A gyümölcsösben ebédelnek. — Porosan, munkától fáradtan telepedik a fagok közé Sásdi Sándor író, aki új regényéhez jött tapasztalatokat szerezni a hosszú-

pályi termelőszevetkezői csoportjában. — Mit tanul? — kérdelem — hisz magánál jobban aligha ismeri valaki a parasztságot. Egy pillanatra végignéz a földeken.

— Ugy van, senki nem ismer nálam jobban a muli parasztságot az elnyomott lemezget, földhözragadt vályogviskójából ezerszer ki-kergetett koldús cseledeit, a szelleket. Ismerem minden lépésüket, ezernyi sóhajukat, jajajukat, de na a mostaniakról akarek írni akkor nem elég, ha a multat ismerem. Nem merülhetek el a muli kasszékban, mikor annyi újat láthatok. Azelőtt naposig robotoltak a földeken mégsem jutott egy kis zsírozóra, ma aki többet és jobban dolgozik, az megérdemelt jövedelméhez jut az elosztás alkalmával. Dolgoztak azelőtt is, műveltek a földet, de soha jó azót nem kaptak érte? Azokat a dolgozó parasztokat akarom hűen ábrázolni akik a falu szocialista átalakulásának hősei, akik celeskedteit új munkaberköcs hatja át. Szeretném a lehető legmélyebben és hűen felárni a termelőszevetkezők parasztságának legjellemzőbb vonásait, akiknek a munka örömteli alkotás akik hájratalannak hisznek a közösség erejében és türelemmel akaraterővel néznek szembe a nehézségekkel.

— A mi derekunk csak könnyebben hajlik — kacag fel csengettő hangon Tóth Borbála, kicsattanó piros arcából csak úgy villognak hófehér fogai.

A termelőcsoportok is elküldik tagjait a Mezőgazdasági Kiállításra

A géppálmások és az állami gazdaságok küldötteivel egyben a termelőcsoportok is elküldik tagjait a budapesti Mezőgazdasági Kiállításra. Így Forgács Sándor Bőzörmény, Serey Péter Dorog, Ludnai János Újváros, Harangi Béla Elep, Atyi József Rákostelep, Gál Lajos Hajdúnánás, Kerek Károly Hosszúpályi, Szoboszlói Mihály Szoboszló, Kardos Antal Szavát, Pálkás János Ladány, Bajusz István Józsa-Nagymacs, Májri Sándor Berekböszörmény, Kóti Mátyas Sárrátudvari, Csengeri János Vértés és Huszadi József Monostorpályiban vesznek részt a kiállítás megtekintésében.

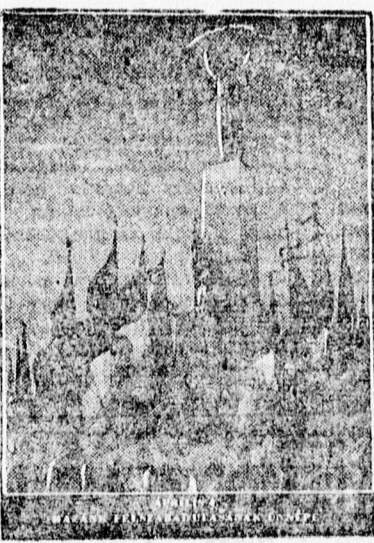
Fiatal, mosolygósarcú fiú írt Nagy József szövegét

— Legalább akad végre olyan regény, amibe magunkra ismerünk, akiknek a hőse olyan a miénk és is lehetünk. Milyen jó volna ha minél többen jönnek kö-zénk, megismernek bennünket és megtanulnának írni rólunk.

— Látja — mondja Sásdi Sándor —, Józsa megmutatta az utat az új magyar írók számára. Ez a legfontosabb; szakítani a múlttal nekünk is. A valóságot nem lehet kávéházból megírni. Ha paraszregényt írunk, ismerjük meg alaposan a paraszti életet, munkáját, apróbb-nagyobb problémáit. Ha munkásokról írunk, ismerjük meg alaposan a munkápadot és ne ujságokból vegyük ki regényeink alakját. Akkor emelkedik a magyar irodalom arra a magaslatra, amelyen haladnia kell.

Április 4.

hazánk felszabadulásának ünnepe

című művezzel kivitelű album tartalma híven tükrözi felszabadulásunk örökös jelentőségét és népi demokráciánk 5 év alatt elért hatalmas eredményeit.

Népünk nagy vezérének, Rákost Mátynak szavalt olvasatait az album első oldalán.

„A hálás magyar nemzet soha nem felejtetheti el, hogy szabnyá elcsatóságában a felfutó, barbárok kiverése után a Szovjetunió és a nagy Sztálin segítő keze állította talpra.”

Hatalmas eredményeink a szocialista építés lelkes barcos lezüllete, amely egész dolgozó népet a hálát, méltóképpen fejeződik ki az albumban és így állít emléket annak, akiknek mind-ez: köszönhetjük: a felszabadító nagy Szovjetunió.

A megjelent képes album 22 oldal. — Ára 2 — forint.

Kapható: MDP párt szervezetekben.

Kiadja: MDP, Központi Vezetőség. — Agitációs Osztály

Az őrszem

Írta: GERGELY SÁNDOR

Jobban felvidul az őrszem, körül néz nem lát senkit, tenet megköszönti egy szolgálatban álló harcoshoz nem illő mozdulatot: a nadrágzsebébe nyúl, faldobozt vesz elő, kinyitja, csujt rá — mondja nekem. — O maga nem él cigarettával. Szolgálatban nem lehet, fujom a füstöt, s újra megkérdezem: — Mi bajod, komat? Most már megmondhatod. — O, no is kérdezed. Borzasztó. Az anyóskám írt — szíve fölött a zseb, hófényt, papírt szed ki, s már olvas: sa: „Jó reggelt galamboskám. Pétykám, egészséges vagyok. Ványka, Vaszilij, Tanya is egészségesek, de vedel mi van? Galamboskám, fiaskám, már három esztendője, hogy elmentél tőlünk! Solyomunk, búszkeségünk, a háró mesejére hívtó a haza és még mindig a messzeségben vagy, a Dunán, hogy ott tart! Milyen pokol lehet ott, hogy elnyelte a falunk nyolc szagmadrát, reményét, ahik velod együtt indultak? Galamboskám, fiaskám, az a nyolc hős meghalt, sose jön már vissza. Tizennégyen mentek, fiatalok egy napon, amikor a mi Sztálinunk üzent értetok, öten már hazalátogattak, csak Te nem. Ninus nüked éges fiaskám lábod, ellőtték a szárnyaidat, szegény solyom... és azért nem jössz. Nem akarod búsitani anyóskádát... Gyere csak, gyere, vitedsz magadát. Cvenzo csak vízbe

fürösztetek, puha gyolccsal megtárol- lok, gyere csak, gyere, ahogy vagy.” Eltűsz, vissza a levelet. Elgondolkodik.

— Látod, mit ír az anyóskám! Hogy nincs lábom — mondja és hirtelen elfordítja a fejét. Tudod Te, hogyan felhát az neki? Meg tudod-ezti egyáltalán érteni? Fej neki... Ti ezt nem is értitek, ti magyarok, ti itt sétáltok, nézd csak, ott a padon, hogyan csökölja az a jegény azt a lányt. Tudod miért lehet? Mert én és a többi a faluból, akik közül nyolc itt halt meg Pesten, szabadá jettük őket. Ezek a gyönyörű kis kutykók azért nevetnek olyan szabadon, mert olyan sokan feláldoztak magunkat értük. Ti azt nem is tudjátok megérteni. Az anyóskám sir az Uraltan, ti meg úgy néztek rám itt, mint-ha ellenség volnék. Ne is beszélj, bajtárs látom és a szemekem, monny gonosz ember jár itt nálatok. Meghallunk sokan, hogy ti szabadon é-hessetek, s anyóskám szegény, azt hiszi, ninosen jábam, azért nem megyek hozzá. De ti, ti... máskor néz-tek rám, máskor, ha emberek vagytok. — Mi a nevud pajtás? — Pjotr Ivanovics. — Akarsz valamit kezeltetni? — Kérülne. Senki föltűszes nincs a közében aki megrohánná, katonának egyáltalán nem mondható viselkedés. Kezelt nyujt és utána hátbavág szabad bajjával.

— ERISGY... ERISGY... mond meg a magyarjaidnak, másképp nézettek ránk. NO. Most már bőszen néz a napba. A fogvászoljat úgy márkolja meg, hogy a géppisztoly csúsz táncolni kezd a vállá falán.

All az őrszem a kapuban, fegyver a vállás s keze a fegyver szíján. Széme a messzegebb mélyed, két a szeme az arca fiatal, fiatal? Gyermek-érs, hullámcs, szökés-barna haja alig ter el cipő székje aiat, s kikandá-kat a homokára, amelyre felszalad a személdőke, félánva a esodáldozó nagy gyarmekszemeket. Őrszem ez fegyver, őrszem, fegyveres. — Egyetlen könnyed mozdulattal leke-rül a válláról a géppisztoly... De mezt, hova esodáldozott, mire lösdök-zült? A fegyver fákón, a dús, szelőlőben bóbólg tombkoronákon ninesen madar-fűzők. A levegő, a két ég naplót úres. Ninas mire ügyetlen. — Az őrszem nem esodáldozik. Az őrszem szomorú. A száját összeharapja, az orra magrosakat. Tágrányit szemé-Edreben gyanus esillogás. — Mi bajod, komat? — Az ég felé kalandozott szeme most veszőp a földre. — Hát te honnan tudsz oroszot? — kérde gyánakodva, és mit akarsz? — Ném akarak sommit. Bo sem akarak menni. Csak azt kérdezem, mi bajod? — Erigy az utadra — mondja csöndesen — elutasítod. — A gyalogjárón köcsikat tolnak az anyák a köcsikben meztelenül fek-szenek az ajró lurkók. A nap bronz-vörörsre sütötte kis testüket. Vihánpo-lnak, kurjongatnak az apró emberkék. Az őrszem ránevet együkükre-mási-kukra. S a fegyverszíjjal márkoló te-nyere nekifelédkezett kinyitlik, simó-gatni szeretna. — Óh, ti... — mondja — óh, ti... — s hirtelen akkorát kacag, hogy az egyik meztelen lurkó kirozotti ajkát úgy szorított hüvelyujját...

„Növendékeink nagy többsége hasznos tagja lesz a dolgozók társadalmának”

Egy óra az Általános Gyógypedagógiai Intézetben

— Pista, állj fel szépen a számlóra. Először az egyik lábodat tedd fel, úgy, jól van, most a másikat. Ugyes így vagy...

Pista, a tízéves fiú boldogan más körül, mint aki komoly feladatot oldott meg. A pedagógus pedig, aki végtelen türelemmel tanítgatja Pistát számlóra állani, Szép Ernőné, ugyancsak elégedett, hogy növendéke ismét megtanult valamit.

Hadd mondjuk meg, hogy a debreceni Általános Gyógypedagógiai Intézetben vagyunk, az úgynevezett előkészítő osztályban, ahol az értelmileg leginkább elmaradt, fogyatékos gyermekeket tanítják. Szokatlan tantárgyak vannak itt: a gyermekek járnak, beszélnek, kabátot gombolnak tanulnak a komoly feladatuk, hogy hogyan kell a cipőt kitisztítani.

„KÖZÖSSÉGI MUNKÁRA ALKALMAS”

Mielőtt az előkészítő osztályt meglátogatjuk volna, az igazgatói szobában elbeszélgettünk Kelemen Géza igazgatóval. A felérköpnyes pedagógusok között úgy érzi az ember, mintha orvosok között volna. Valóban, akik itt dolgoznak, orvosok és nevelők egy személyben. De adjuk át a szót Kelemen igazgatónak:

— Először is meg kell mondanom, hogy úgynevezett hülye gyermekek az intézetben nincsenek. A győngelmű gyermekek ápoló-intézetekben nyernék elhelyezést. A mi intézetünk értelmileg elmaradt, fogyatékos képességű, de nevelhető és közösségi munkára gyógypedagógia oktatás után alkalmas gyerekekkel foglalkozik.

— Hogyan kerülnek a gyermekek az intézetbe? — Születésük után. A múltban nem válogattak meg a gyermekeket és nem az értelmi képesség, hanem a szülők osztályhelyzete szertart „húzták át” az iskolákon a fogyatékos képességű gyermekeket is. Most az általános iskolák évről-évre elvágják az értelmi szeléköt. Egyfelől az általános iskolák tanmenetét segítjük elő azzal, hogy kivonjuk onnan a csökkent képességű gyermekeket, másfelől ezeknek a gyermekeknek az értelmileg aprókétesebb, részletesebb, lassabb és gyakorlatiasabb oktatást, nevelést kívánunk a ennek biztosítására intézetünk hivatott.

„EREZZÜK A NÉPI DEMOKRACIA GONDOSKODASÁT”

Jelenleg az országban nyolc hasonló intézet működik. Elmondhatom, hogy a népi demokratikus kormányzat a legmesszebbmenően támogatja munkánkat. A statisztika szerint az országban még tízenkétezer beiskolázatlan, gyógypedagógiaira szoruló gyermek van. Az öt éves terv ezen a téren nagy eredményeket fog hozni. Hogy a magunk intézetéről beszéljek, mi a felszabadulás előtt a Miklós-utcan egy szűk épületben kinöltünk. Most megkaptuk a volt Bábaképző egész épületét. Az átépítési munkálatait még ebben a hónapban megindulnak. Az öt éves terv végére 200 gyermeknek biztosítunk

állandó bentlakást és a tantervük száma ötvenre fog emelkedni.

„A BIZONYÍTVÁNY EGYENLŐ ÉRTEKŰ...”

Kelemen igazgató ezután elmondja, hogy az intézet 42 éves fennállása óta 1800 gyermekkel foglalkozott. Az intézet a végzett gyermekeket figyelemmel kíséri a statisztikából megállapítható, hogy a gyermekek 70 százaléka hasznos tagja lett a dolgozók társadalmának. A gyógypedagógiai nevelők jogos törekvése, hogy az intézet által kiállított bizonyítványt egyenlő értékűnek fogadják el az általános iskolai bizonyítvánnyal.

Jelenleg 250 növendéke van az intézetnek, közülük 100 bentlakó. Az ország minden részéből mintegy 300 kérvény van Kelemen igazgatóhoz, melyekben felvételért folyamodnak. A kultuszminisztérium közel 100 gyermeket fog itt a közeljövőben elhelyezni, az igazságügyminisztérium pedig legutóbb úgy határozott, hogy a letartóztatott fiatalok közül kiválókat is a Gyógypedagógiai Intézetbe helyezik el.

Kelemen Géza végül hangoztatta, hogy a magyar gyógypedagógusok a legnagyobb figyelemmel kísérik a magyar gyógypedagógia eredményeit. Egyelőre csak az általános szempontokat ismerik ezen a téren. Nagyon jó lenne, ha gyógypedagógiai szakemberek közelről megismerhetnék nagy példaképünk ilyen irányú eredményeit is.

„EDESAPAM FEHÉR KENYERET HOZ HAZA”

Körútra indulunk az intézetben. Tiszta, izlésesen berendezett hálószobákat, modern mosdót látunk és bepillantunk a konyhába is. A mai ebéd: savanyú tojásleves és túrócsusza.

Utunkon két fiatal és lelkes pedagógus kísér bennünket: Fläsch Dezső és Karcsa József. Mindketen az előkészítő osztályokban dolgoznak. Mint már említettük, ez a legalacsonyabb típusú részlege az intézetnek. Az előkészítő osztály után meglátogatjuk a II. osztályt, ahol Kelemen Gézáé foglalkozik a gyermekekkel. Az előkészítő osztályhoz képest bámulatos a fejlődés. A gyermekek nehezen, de értelmesen válaszolnak a kérdésekre.

A traktorállomásról folyik a szó. Mindenki tud róla valamit mondani. Azelőtt lóval szántottak... most könnyebb a mezei munka... könnyebb a dolgozók élete is... Szőkeháji kisfiány áll fel: — Edesapám most már nagy, fehér kenyeret hoz haza nekünk... És a kezével széles mozdulatot kanyarít...

„EGY SZÉP VIRAGOS ASZTALTERÍTŐ...”

Lelátogatunk egy alagsori helyiségbe is. Őrészletekben itt gyűlnek össze a gyermekek. Ismerős nekünk ez a hely... A felszabadulás előtt egy lelkes debreceni fiatalember az utcagyermekkel foglalkozott itt. Még emlékszünk reménytelen munkájára, a nemtörődömségre, mellyel kezdeményezését az akkori urak fogadták. Emlékszünk a didergő gyermekekre, a piszokra, az egy táj zsirtalan levejére. Ma minden más itt. Ebben a helyiségben is megváltozott az élet...

Végül az ötödik osztályba térünk be. Kézimunkára van. Kisleányok kötnek, hímeznek, horgolnak. Bámulatosan szép darabokat tudnak előállítani. Bod Ferencné Jakab Jolán hallatlan türelemmel és hivatástudattal tanítgatja itt a kisleányokat a kézimunkára. Sok szép holmi között látunk egy megkapóan szép virágos asztalterítőt is. Jegyezzük fel a készítője nevét: Nagy Magda V. osztályos tanuló hímezte.

Meglátogatjuk az intézetet. Látjuk az előkészítő osztályokat, látjuk fejlődést, eredményt. A számlóra álló Pista gyermektől beszélt és fáradságos az út a virágos asztalterítőtől. A nevelők hivatástudata, lelkiereje, türelme és tudása az a híd, melyen át a gyermekek eljutnak a dolgozók társadalmáig, amíg üzemükben felragyog az értelem fénye.

Becsüljük meg a nevelőket!

Betegszobaavatás az építőipari kollegiumban

Bensőséges ünnepség színhelye volt az építőipari közéleti kollegiuma a Bessenyei-utcan. Az iskola szülői munkaközössége a Magasépítési NV, a klinikák és tisztítóviselő hivatal segítségével, kézzel-méreggel betegszobát avatott.

Kisá Sándoré, a szülői munkaközösség elnöke mondott bevezetőt, majd dr. Pélegyházi Sándor tisztelő orvos az új betegszobát felülvizsgálta és megállapította, hogy az egészségügyi szempontoknak mindenben megfelel. — Dr. Borbély András kollegiumi igazgató mondott ezután köszönetet a szülői munkaközösségnek, a Magasépítési NV-nek a tisztítóviselő hivatalnak és a klinikai MNDÉZ-csoportnak, hogy áldozatos munkájukkal lehetővé tették, hogy berendezhessék és gyógyszerekekkel láthassák el a betegszobát.

Dr. Gál Györgyné a Megyei Szülői Munkaközösség felelőse mondotta el végül, hogy a nevelés terén fontos feladat vár a szülői munkaközösségekre. Mert a gyermekek az iskolában megkapják a megfelelő iskolai nevelést, a szülői kötelessége, hogy a szülői munkaközösségekben belül elősegítsék a nevelés tökéletesítését.

Török Ferencné kollegiumi felelős átvette a betegszobát és megígérte, hogy a jövőben éppen olyan odaadással patronálja a diákság ügyét, mint eddig.

Éveken át jogosulatlanul inkasszált

Furfangos család állott a bíróság előtt: Nagy Gyula 24 éves számlái, később berettyóújfalui lakos, az egyik Hitelszövetkezet könyvelője volt. A dolgozó parasztnak, gazdáknak 1946-48-ban számtalan hiteltelket kaptak, amelyeket később kellett volna visszafizetniük. — Nagy Gyula éveken át felkereste a termelőket, a kölcsönt kapott dolgozó parasztokat és nyugtával iratokkal bőven ellátva, állandóan inkasszált a hiteltelket. — Külön csekkszámot is nyitított magának, csekken is lehetett fizetni részére a hitelszerveket. Egyre

Párosversenyek Bösörményben és Mánásun

Április 4-i munkafelajánlásoképen — mint ezt már annakidején megírtuk — az egyénileg dolgozó parasztság is versenybe lépett. Párosverseny indult a községek között, de párosversenyek indultak a községekben belül is. Így Hajdúböszörményben Kapusi József közép-paraszt versenyre hívta ki Balla Imrét, akivel szemben a tegnapi szilárdított kiértékelés után meg is nyerte a versenyt. Ugyancsak ver-

seny folyt Tardi Sándor és Szekeres Antal között és az előbbi került ki győztesen. Kerékgyártó Imre pedig K. Tóth Imre dolgozó paraszttal szemben nyerte meg a versenyt.

A verseny győztesei megfogadták, hogy további jó munkát végeznek, mert úgy érzik, hálaikat és szeretetüket csak így mutathatják meg legszembetűnően a nagy Szövetség és a Szovjetunió iránt.

Jobb tanulással a szocializmusért

Az ötödik szabad április 4-ét, legnagyobb nemzeti ünnepünket készül megünnepeelni az úttörőgárda. A hetek óta tartó és több és jobb teljesítményben megújuló készülődéshez boldogan csatlakoznak úttörőnk is, akik a „Jó tanulási verseny”-ben jó eredmények fokozását ajánlották fel a nagy ünnepnapra. Így akarnak

méltókká lenni a díjnyitást a pionirok által viselt vörös nyakkendőre. Az úttörők a dicsőséges Vörös Hadseregétől kapott felszereléseink lehetőségével élve, munkafrontjukon: „Jobb tanulási és szocializmusért” jelszóval bátor, öntudatos, kitartó úttörő magatartással járulnak hozzá az öt éves ünnep sikeréhez.

A debreceni festők a sztahanovisták képeit festik meg

A debreceni festőművészek április 4-i munkafelajánlásukban a sztahanovisták életnagyságú képeit festik meg és a képeket a Magyar-Szovjet Társaság nagytermében állítják ki. Menyhárt József az előkészületéről a következőket mondotta:

— En Matika Anna, a textilgyári sztahanovistájának képét tettem meg. Öröm és megelégedés a munkát végző művészeknek a munka hőseit ábrázolni alkotásunkban. Tarkaim is mind lelkesen készülnek a kiállításra, melyet már előkészületben is a kialakuló realista művészet szelleme hat át.

Nagyarányú visszaélést fedeztek fel a berettyóújfalusi malomban

A debreceni VIII. ker. rendőrfőkapitányság gazdasági rendőrszervezetét tartott a berettyóújfalui volt Nyíri-féle malomban. — A razza nagyarányú visszaéléseiről rántotta le a leplet.

Megállapították, hogy a malomban sorozatos lopások, visszaélések és szabálytalanságok történtek. Takács György főmalom Berettyóújfalui, Tánacsics utca 3. sz. a. lakos özv. Jenei Mihályné berettyóújfalui, Dózsa György-utca 56. szám alatti lakosnak állandóan adott ki a malmi készletből minden törlesztés nélkül lisztet, pengert, tengeridarát, árpát korpát. Jeneiné a lakásán rendszeresen üzérkedett az ingyen kapott lisztet, árdarátvala adta el a vevőknek. Állandó vevője volt

Nagy Albertné Kovácsmester felesége, de rajta kívül kiterjedt üzlet köre volt Jeneinének.

Takács főmalomra igen sok visszaélést derült ki. Az államosítás során elvonta a volt tulajdonos tehenét és három sertéskecskét.

A vizsgálat során megállapították, hogy a Szabó Gyula malmi munkás, Berettyóújfalui Damjanich-utca 17. szám alatti lakos Kiss István berettyóújfalui, Kádár-utca 20. szám alatti lakos tulajdonos rendszeresen őrlési igazolvány nélkül őrlött legutóbb is 50 kiló kenyérgabonát. A kulák, náli megartott házkutatás során a rendőrség 205 kiló lisztet foglalt le, amit illegálisan, jogtalan őrlés útján szerzett be. Ezt a lisztmennyiséget elvonta a közellátástól.

Két új községi húsüzem nyílik meg

A debreceni Községi Húsüzem, amely néhány héttel ezelőtt nyílt meg, nagyban készült a felszabadulás évfordulójának megünneplésére. A munkafelajánlás során — mint Ulveczky Menyhért, a húsüzem központi üzemének vezetője mondotta — megtízszereződött a termelés és a forgalom az induláshoz képest. A Községi Húsüzem, amelynek dolgozói

munkaversenyben vannak, az egyre fokozódó forgalom mellett is lelkiismeretesen, pontosan, jól szolgálják ki a közönséget. Az őrlési forgalmát Ulveczky Menyhért és munkatársai, Lucáskai Péter, Sustyák Pál és István miniszterien bonyolítják le.

Április 3-án két új községi húsüzem nyílik meg, az egyik a Kosuth-utca 13. szám alatt, a másik a Csepő és Rákóczi-utca sarkán, bizonyítva a községi üzem nagyarányú fejlődését.

A Községi Húsüzem dolgozói különben kulturális vonalon is tevékeny munkába léptek. A dolgozók a Magyar-Szovjet Barátság Hónapja során mind belettek a Magyar-Szovjet Társaságba. Most van szervezés alatt a kultúrpagád, jut. Testületileg, valamennyien beneveztek az MEK mozgalomba. Rövidesen megalakul és működésbe lép a sportszakosztály elsőként a labdarúgó léptek a gyepre, de követi a többi sportszakosztály.

A Községi Húsüzem minden vonatkozásban az élenjárók között akar lenni a termelésben, a közönség kiszolgálásában, munkaversenyben éppen úgy, mint kulturális és sportvonalakon is.

Vásároljon szovjet könyveket a Könyvterjesztő Nemzeti Vállalat könyvesboltjában!

Orosz nyelvű szépirodalmi, ideológiai, tudományos és ismeretterjesztő művek kaphatók a

KÖNYVTERJESZTŐ NEMZETI VÁLLALAT

MELIUSZ KÖNYVESBOLTJÁBAN

Debrecen, Vöröshadsereg-útja 26. Telefon: 33-61.

ÉLJEN ÁPRILIS 4, HAZÁNK FELSZABADÍTÁSÁNAK NAGY ÜNNEPE

SPORT

Szilágyi I. ismét Debrecenben...

Délután négy órakor kezdődik a Lokomotív-Vasas mérkőzés — Előtte: D. Honvéd—Özd!

Ma délután a Lokomotív sporttelepén nagyszabású sportünnepségeket rendeznek. Dél négy órakor D. Lokomotív II — B. MASZOLAJ ker. I. o. mérkőzés lesz, kottázó: D. Honvéd—Özd NB II-ös mérkőzésre, ezt követően pontosan négy órai kezdéssel pedig a D. Lokomotív—Vasas mérkőzésre kerül sor.

A Vasas csapatában régi ismerőst láthatunk, Szilágyi I. Gyula személyében. Innen indult el játékos pályafutása s azóta már válogatott játékos lett a „hosszú Szilágyi” — sokan így hívják — népszerű Debrecenben is.

Az előmérkőzésen a formálendületű D. Honvéd könnyen megverte az okosabb az ördögnek, akik már feltá-

bal az NB I-ben érik magukat. Nagy tétre megy ez a mérkőzés. A csapatok összetétele: D. Lokomotív: Nagy Mihály — Hidvégi, Csarász, Szabó I. — Tizsa Szép — Komlóssy, Leányvári Kócsika, Boszormenyi, Sidiák. Vasas: Turai — Lóvász, Lőránt, Ulmann — Szilágyi II., Vadász — Szabó III., Mező, Szilágyi I., Lovszky Ladányi.

D. Honvéd: Bartha — Soós, Elek II Sarkadi — Beloch Kálmán — Szávics (Tákos), Kiss, Gere, Tomcsányi, Bérés.

ÖZD VTK: Sáros — Nagy, Tibs, Nemeiz — Kálmán I., Árvai — Rózsavölgyi, Horváth, Petrik, Anocsek, Papvári.

Április 4-én Debrecen sportolói is ünnepelnek

Hazánk felszabadulásának ötödik évfordulóján, április 4-én Debrecenben nagyszabású sportünnepségeket rendeznek. Délután a város három irányából vilótűz indul az Alföldi-palota előtti szovjet hősi emlékmű felé. Fel kilenckor indul a női váltó a Nagyalomszól, 8 óra 37 perckor az úttörők sárfutását indítják el a Kossuth-utca szovjet hősi emlékműjéig 8 óra 43 perckor a férfiak rajta járva kerül sor a nagyérdemű emlékmű elre. A vilótűz indulásánál 90 csapat 1000 versenyzővel indul ilyen nagyszabású vilótűz Debrecenben még soha nem volt.

Délután a nagyerdő stadionban sportünnepség kezdődik. Három órakor a motorosok salakpályaversenyére kerül sor. Ezt követi a felszabadulási kupa döntő mérkőzése. A döntő egyik résztvevője már adva van, az a pénzügyi csapat. A második résztve-

vő a ma sorkarukáló DÉFOSZ—D. MEMOSZ mérkőzés győztese lesz. A labdarúgó mérkőzés szünetében kétréppáros versenyt és vilótűzjáték rendezésének szándékát fejezték ki.

A mérkőzés végzettségét Pinózs András, a Magyar Dolgozók Pártja részéről mond bezedet és átadja a győztes csapatnak a kupát.

A nagy nap sportünnepségeihez tartozik még a felszabadulási emlékmű felhívóverseny, amelyet a Szabadság-haragos Szövetség a Díszszíni-utj közpén rendez. E versenyt délután fejezik be az okkor lesz az ünnepélyes díjkiosztás is. A tevézők is nagy sportünnepséget bonyolítanak le a Lokomotív pályán. Itt kerül sorra a felszabadulási emlékműverseny. A röplabdások sem maradnak ki az ünnepiesből. A város több pályáján villámturnákat rendeznek.

DEBRECEN MAI LABDARÚGÓ MÉRKŐZÉSE

D. Lokomotív pálya, 1 óra: D. Lokomotív II — B. MASZOLAJ ker. I. o. — negyed 2 óra: D. Honvéd—Özd VTK NB II — 4 óra: D. Lokomotív—Vasas NB I. Donányvári pálya, Háromnegyed 9 óra: Lokomotív—Leányvár ifj. barátságos. — 10 óra: Lokomotív II—Leányvár ifj. barátságos. — 11 óra: Újságrók — Szénészek barátságos. Szoboszlai-utj pálya, 9 óra: L. Meteor Népbolt—Polgár ker. I. o. — 11 óra: D. Postás—D. Előre barátságos. — 12 óra: D. Meteor Népbolt II. — Hadúbornémet II. ker. II. o. Bartók Béla-utj pálya, 10 óra: D. Felső-Bütyvaros ker. I. o. D. Egyetem pálya, 10 óra: D. Egyetem II—Nyugytelek ker. II. o. DTE pálya, 1 óra: Péterffy—József Előre ker. II. o. DKASE pálya, Boszormenyi-utj, Pál ker. II. o. Postás II—Hajdúdorog II. ker. II. o.

MA KÉT ÉVE

született meg a hadközművelő sportfelügyelőség. Két év áll mögöttünk és most jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy a sportfelügyelőség kitűnő munkát végzett. Amikor még csak Törös Károly aktatászkája jelentette a hivatali, Debrecenben a sport fogalmát, javarészt csak a labdarúgás alkotja. Ma két évvel e megállapítás után büszkén mondhatjuk, hogy a sportfelügyelőség — igen helyesen a többi sportok aktivitására is törekedett. Főleg üzemi vonalon látnunk határozott előrelépést. Üzemi sporttelepről két évvel ezelőtt nem is beszélhetünk, ma egyre fejlődik és szélesedik üzemi sportélet. Tavaly még csak 1800 üzemi sportoló nevezett az MTK-sportversenyre, ma már több, mint 4500! Az üzemi teremtészetű bajnokcsapatban 56 (!) csapat indult és így lehetne felsorolni mindazokat az eredményeket amelyek a jól vezetett sportfelügyelőség munkáját és megerőltetését tükrözik. A sportfelügyelőség munkáját és megerőltetését tükrözik a sportolók és a megerőltetés tükrözik a sportolók, nevében büszkén mondhatjuk sportfelügyelőségünk felé: „Gratulálunk Törös sporttárs, jó munkát végeztél!”

Mai tekmérő, NB I.: Szegedi Gáspár—D. Lokomotív (Szeged), NB II.: D. Postás—Ny. Kézak. (Debrecen 8 óra), Ny. Dolgozók I.—EKA (Nynazaj) Alezövetség: Postás II—Ny. Magasépítő (Debrecen 2 óra), Ny. Utmennémet—D. Lokomotív II. (Nyháza). Ma esik totóeredmények! Szerkesztő: ségünk ma este 7 óra tájban közzé tesszük a szokott helyen a totóeredményeket.

Jóslataink a mai NB I. mérkőzésre, Postás—Előre (3:2), BÓOSZ—Teheri-utj (3:1), Csepel—Soroskár (2:0), Újpest—S. Tárna (1:1), Textilis—Olajmunkás (4:1), Honvéd—Győri Vasas (2:2) Sz. Lokomotív—Dorogi Tárna (2:1). Korületi törvényszék rendeznek ma délután 9 órai kezdettel az egyetemi tornacsarnokban. A döntőre délután 5—6 óra tájban kerül sor. Tör egyéni és csapatbajnokság lesz férfiak és nők részére. Indulnak D. Lokomotív, D. MEMOSZ, Díszszíni-utj, Vene, Miskolc Lokomotív és a Szolnoki Lokomotív versenyzői. A D. Honvéd alatt felsorolt II. járákosai ma 9 órára a Nagyalomszólra gyűlekeznek, indulás Hoeszrúpalotya, Váraljai, Szabó Imre, Kovács S., Kovács G., Négrádi, Bernát, Tarr, Szendrői, Steinhardt Sándor, Rácz. Hirdessen!

a „DEBRECEN”-ben!

SZÍNHÁZ

Hírek

„Tamás bátya” közönségéről

Az újszelleme színház el sem képzelhető a közönséggel való állandó és szoros kapcsolat nélkül. Maga Szilvási Zoltán a színház vezetője már az alapítás óta szívesen beszélget az érdeklődőkkel és a közönség kapcsolatának megteremtésén fáradozik. Most arról a közönségről akarunk írni, akik szórdaán délután töltötték meg a Csokonai színház nézőterét. A fiatalokból, kik között volt hat éves és még fiatalabb is és volt 14, meg 16 éves is. Ifjúdagi előadásban mutatták be a Tamás bátyát és ez a délután is premier volt a szó szoros értelmében és ez a premier nem hozott csalódást. Elmondhatnánk, hogy a gyerekek úgy viselkedtek, mint a felnőttek. De hozzá kell tenni, hogy míg az idősebbek a bemutatkozó előadásban megmaradtak az egyszerű szimulacriáknál, addig a gyerekek már egy lépéssel tovább mentek. Hangsúlyosabb voltak szókimondóbbak. A színpadra lépő Legrossz a kegyetlen és előállításodott ültetvényest a szitkok özöne fogadta és nem lártak jobban a többi ellen-szenyos szereplők sem.

Az egyik kislány ugyancsak hangosan kikiált és öklét rázta a színpadon meggyötörtenkedő Legrossz felé. Széltében odamentünk hozzá és megkérdeztük: — Miért haragszol annyira, arra az emberre? — Miért — néz rák hűdően aztán haragosan elfordult. Nem akar több szót váltani. Aztán mégis meggondolja magát és némi baltalára újra beszélni kezd.

Azért, mert bántja a szegényeket. Oh, hogy sajnálnom szegény Tamás bocsát. Eladták. De hát miért nem szűnik meg. Ugy-e mámi — fordul az anyja felé meg is szűkhetne. — Ha ő nem akar szabadulni, akkor soha nem is tud, én nem maradtam volna egy perig sem. Mentem volna a többiekkel, sokan erősek vagyunk. Az iskolában is, ha valakit egyedül me tudunk megcsinálni, segítünk a többiek. De ehhez, az kell, hogy mindenki egyformán dolgozzon. Ha mindenki összefog, le lehet győzni az ilyen gonosz embereket is! — Hogy hívják? — Vera. — Na látod Vera, ilyen emberek ma is vannak és igazat mondasz, mert mindannyiunknak harcolni kell ellenük. Csak akkor lehet legyőzni őket. — Tetszett az, hogy a végén megszabadultak, de szerintem Tamás bátya halálán. Szegény gyerekek, hiába várják otthon. Ugy beszél Vera, mintha elő személynél lenne szó és ez jó, mert a darab a valóságot ábrázolja, a jelek szerint valóságosan és tökéletesen játszanak.

— Mi tanultál belőle? — Tanultam... (hőzsa a szót, topva az anyjára pillant, mintha kérdezné anyu mit is tanultam, de mert uttérő újra bátorságot kap és vállaloz). Azt tanultam, hogy harcolni kell a jóért, mert sok a gonosz a világon. De az is biztos, hogy a jó legyőzi a rosszat. Ezt a tanulságot a többiek is értik. Mert azoktól akiket megkérdeztünk a döntőből, fiatalabbak és idősebbek mind hasonlóképpen válaszoltak. És a színez sem haragszik és mi is örülünk, ha a délutáni előadásokon, zeng, zúg a nézőtér a gyerekek kiabálásaitól, mert minden szavuk egy-egy újabb átok és újabb ítélet az imperialisták felett.

Film ANKÉT

Április 6-án este 8 órai kezdettel Debrecenben filmankéteket rendeznek a „Becsületbírósg” című szovjet film bemutatásának kapcsán. A filmankéte a Mozdoképipari NV központja részéről több kiváló szakember érkezik Debrecenbe. A filmankét előadja és vitavezetője értesülésként szerzőt dr. Kellner Béla egyetemi tanár lesz. A „Becsületbírósg” debreceni bemutatója és a filmankét érdekes kultúreménynek ígérkezik.

Kedden este ünnepi díszelőadás keretében emlékeztek meg a Csokonai Színház Magyarország felszabadulásának 5. évfordulójáról. Színekerül: Szurov: „Szabad a pálya” nagyeikerű színműve. Csak a megfelelő bilyogot érvényesített bilyoggyal lehet a nézőtér belépn.

MOSOR Vasárnap du 1 óra 4-kor: Tamás bátya kunyhója. Vasárnap este 8-9-kor: Tamás bátya kunyhója. Hétfőn este 8-kor: Tamás bátya kunyhója. Vörösmarty-bérl. és P. szelv. Kedden este 8-kor: Szabad a pálya. Ünnepi díszelőadás. Szerda du. 1 óra 4-kor: Tamás bátya kunyhója. Utolsó előadása Szerda du. 8-kor: Tamás bátya kunyhója. Petőfi-bérl. és P. szelv.

— Éjszakai ügyeletos gyógy-szovjártarak április 1-től 7-ig. „Kigyó” Vöröshadsereg-utja 31. — „Isteni Gondviselés” Petőfi-tér 6. RADIOMOSOR. Vasárnap. Kossuth-rádió 7: Zenés ébresztő, 8: Hírek, 8.30 Szív küldi szívnek szívesen. 9: Petőfőszéta Zenepotámban. 10: Cigányzene. 10.45: Külügyi negyedóra. 11: Távol Moszkvától. 11.25: Kossuth-díjas zeneszerzők művei. 13: Zenés posta. 13.30: Hangos újság. 14.15: Tarka muzika. 15.30: Kuruc dalok. 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. 17.10: Szovjet népek dala. 17.40: Falurádió. 18: Táncczene. 20.30: Hangsúlyos vasárnap sportjéről. 20.50: Távolsz. 20.50: Egyenes út. Rádiójáték. 22.20: Rachmarinov-est a moszkvai rádió műsorából. — Petőfi-rádió. 7.30: Szabadgyházak vallásos felőrája. — 8: Híradók. — 8.50: Falurádió. 9: Szórakoztató zenekari muzsika. 10: Református letentiszlet. 10.45: Hangsúlyos. 11.15: Miska bácsi lemezlelőadása. 11.30: Hangsúlyos. 11.40: Igaza van — nincs igaza. 12: A Honvéd Központi Művészegyüttes játsszik. 13: Hangsúlyos. 13.30: Táncczene. 14: Hangsúlyos. 14.15: Bányászmozor. 14.45: Hangsúlyos. 15: Balatonon. 15.20: Tátrai Vilmos hegedű. 15.45: Vasárnapi krónika. 16: Gyermekszínház. 16.40: Kérdés — felelek. 17: A Lélek Mernőke. 17.40: Táncczene. 18: Új lemezlelőadók. 18.40: Hangsúlyos. 19: Az ifjúk hangja. 19.30: A név bajjal jár. Vidám rádiójáték. 21: Táncczene. 22: „Amerika hangja.” Színmű.

A pénzügyminiszter rendeletét bocsátott ki a kataszteri helyszínelési felügyelőségek megszüntetéséről. A kataszteri helyszínelési felügyelőségek március 31-én megszűntek, a helyszínelési felügyelőségek feladatának ellátásáról az Országos Földmérési Intézet gondoskodik.

Uj táncműfolyam kezdődik a MEMOSZ-ban 3-án. B. Máriássy Magda táncművész, Kossuth-u. 1.

Osztrácsi nagyeikerű vegye Buraytól, Kossuth-u. 8. Húzás április 19-én.

Népművészet 1950 április 3-tól április 10-ig. Hétfő: Karalábelevés, borjúpörkölt metélttel. Kedd: Zöld, borsóleves csipetkével, tejsavas burgonya vagdaltal. Szerda: Bab-főzelék sertésfűtél, sült tészta. Csütörtök: Húsleves tésztaival, fűtűs paradicsommártás. Péntek: Szilvaleves, diós metélt. Szombat: Magyaros burgonyaleves, paprikás borjúszület burizszel. Vasárnap: Csontleves gombóccal, vagdaltús burgonyával, sült tészta.

Ma népitáncverseny elődöntő. Ma reggel 8 órai kezdettel az MSZT nagyteremben MINSZ népitáncverseny elődöntő lesz.

Cipőlopás miatt került a debreceni járásbírósg elé Simon László debreceni, Ajtó-utca 8. sz. alatti fiatalember. Kétheti fogházra ítéltje a bíróság. Az ítéletben Simon megnyugodott, így jogerőssé vált.

APOLLO VIG

APOLLO: 11. fél 3, fél 5 fél 7, fél 9, holnap fél 5 fél 7 fél 9 órakor VIG: 11, 2, 4, 6, 8; hétfőn 4, 6, 8 órakor

ÚRI MURI METEOR

METEOR: Ma 3 hétfőn 4 órától folytatódások előadásokban: 1 és 2 forintos helyárakkal!

BÉKE KÖVETŐI PUSKIN ÜNNEPSÉG HANGYA PETI GYILKOS HANG FUTÓ HOMOK

Női-, férfi kabát és ruhaszövetek, vászonárak mindenféle textilárak, ballonkabátok, paplanok, függönyök, lakberendezési cikkek óriási választékban

HAAS ÁRUHÁZBAN Vöröshadsereg-utja 58.

Hirdetményei

A naprairgő vetési határideje megváltozott, április 22. helyett április 8-ig kell elvetni mindenki-nek a naprairgőt.

Kötelező a vetési bagolyplélek és lenyóának irtása. A gazdák kötelesek figyelni az őzsi és koratavaszi vetéseket. A kárt kötelesek jelenteni a járási mezőgazdasági osztályban. A vetési bagolyplélek hernyóit moszkospajor, vagy pórkukac néven is ismerik. A kártevő éjjel pusztít. A mezei pocok elleni védekezés is kötelező a gazdáknak.

A bevetett területeken való átjárás akár székkel, akár gyalogosi tilos. Aki a tilamat megszegi és így kárt okoz a nemzetgazdaságnak, kihágás miatt büntetésben részesül.

A nádtermő ingatlan tulajdonosa köteles nádját április 15-ig learatni. Nádát kereskedelmi forgalombahozatal céljára csak a Nádgazdasági NV jogosult megvenni. Nádát géperrel, vagy állati erővel vontatott járművel 15 kilométert meghaladó távolságra csak a Nádgazdasági NV írásbeli engedélyével lehet szállítani. A rendelkezés megszegését kihágás miatt 15 napig terjedő elzárással büntetik.

A gyümölcsfákat és gyümölcs-cserjéket, bokrokat a virágzás tartama alatt a bimbók fésülésétől a szirmok lehullásáig terjedő időben arzen- és szerves kontakt mérég tartalmú növényvédőszerrel permetezni és porozni tilos. A jelenleg forgalomban lévő arzen- és mérégirtalmú növényvédőszernek a méhekre veszélyesek. A tilalom betartását a hatóság és a növény-egészségügyi szolgálat szakközveti ellenőrzi.

A 16. és szarvasmarhavásár április 4-én helyett, a felszabadulási ünnep miatt április 5-én, szerdaán lesz.

A nagyérdemű kurd minden országos április 4-én, a felszabadulási ünnep napján egész nap zárva lesz.

x Húsvét első napján nagyszabású bál az Arany Bika szórdaánban 8 órai kezdettel.

Nagy Jolán (Nagyfő) és dr. Agonás Pál (Hőkecsokas) házasságát köztűztek

Művészek, akik a cukorigénylésből kinaradtak, pótigénylés végett folyó évi április 5-én estig feltöltendő jelentkezőnek az egyesület titkárságánál, Dobó-u. 1. szám alatt. Az elnökség. A hatóságai erkölcsi bizonyítvány kiállításával kapcsolatos illetékekről a pénzügyminiszter rendeletét bocsátott ki. A hatóságai erkölcsi bizonyítvány illetéke 20 forint, a hatóságai erkölcsi bizonyítvány kiállítását kérő beadvány, kérévi illetékmentes. Az illetéket a kérvényben kell lerózn. A szegény által kért hatóságai erkölcsi bizonyítvány illetékmentes. A r érdelet több esetben feltételes illetékmenteséget állapít meg. A rendelet június 1-én lép hatályba.

Ujból a bíróság elé került Karmazsin Sándor géplakatos, debreceni lakos, többszörösen rovtalmált egyén. Jelenleg is két és félévi fegyházbüntetéstől től a szegedi Csillagbörtönben. Most ke-réppár- és tárgyalás miatt állították a debreceni járásbírósg elé. Tagadni igyekezett, de a tanúk rábizonyították a lopást.

